

27 OBSERVANT

'STUDIESTAPELEN' IN DE HAND GEWERKT DOOR HARMONISATIEWET

Studenten die na een hbo-opleiding ook nog een universitaire opleiding volgen - de zogeheten 'doorstromers' of 'stapelaars' - hebben ouders met gemiddeld een lager opleidingsniveau. Dat blijkt uit een onderzoek van U. de Jong van het Centrum voor onderwijsonderzoek van de Universiteit van Amsterdam. Minister Ritzen heeft onlangs aangekondigd dat hij het stapelen van meerdere opleidingen in het hoger onderwijs wil ontmoedigen omdat het een 'inefficiënte leerweg' is.

Het onderzoek van De Jong is gepresenteerd als een eerste verkenning van het verschijnsel onderwijsstapelen in het wetenschappelijk onderwijs. Minister Ritzen laat nog een omvangrijker onderzoek uitvoeren naar de motivatie van studenten voor alternatieve leerwegen, waarvan de resultaten volgend jaar worden verwacht.

De Jong heeft bij acht studierichtingen de studenten onderzocht die zich in 1986/87 voor de eerste keer bij de desbetreffende studie hebben laten inschrijven. Gebleken is dat maar liefst 35 procent van de eerstejaars al een voorgeschiedenis had in het hoger onderwijs. De meesten van hen zijn zogenaamde 'omzwaaiers', dat zijn mensen die hun andere studie in wo of hbo niet hebben afgemaakt. Vrij groot - bijna negen procent - is ook de groep eerstejaars die al een universitair diploma had gehaald voor men aan de tweede studie begon. In

totaal heeft iets meer dan tien procent van de universitaire instroom een hbo-diploma gehaald.

Het aandeel van de omzwaaiers is het grootst bij de studie geneeskunde. Volgens De Jong is dat vooral een gevolg van de studentenstop bij geneeskunde: wie eenmaal was uitgeloot begint vaak aan een andere studie (die soms ook wordt afgemaakt) om vervolgens naar de eerste keuze terug te keren. Een studentenstop heeft dus als neveneffect dat middelen worden verspild, aldus De Jong. Technische studies en bèta-opleidingen trekken overigens veel minder omzwaaiers dan alfa- en gamma-richtingen.

De eerstejaars die - met of zonder diploma - uit het hbo afkomstig zijn, hebben ouders met een lager opleidingsniveau. Wie niet van huis uit een 'universitaire ambitie' heeft meegekregen volgt dus vaker de lange weg door het onderwijs,

aldus De Jong. Het omgekeerde lijkt het geval bij hen die doorstuderen met een reeds gehaald universitair diploma. Zij hebben juist ouders met een gemiddeld hoger opleidingsniveau dan de andere groepen.

Minister Ritzen heeft zich onlangs in een interview in dit blad een groot tegenstander getoond van het stapelen van hbo- en wo-opleidingen. De minister sprak toen zijn vermoeden uit dat deze lange weg juist gevolgd wordt door kinderen uit hogere milieus. 'We hebben steeds gedacht: hoe langer je studeert, hoe beter het is. Maar ik vind dat we van dat stapelen maar eens af moeten,' aldus de bewindsman.

Volgens de woordvoerder van minister Ritzen moet men voorzichtig omspringen met de resultaten van het onderzoek van De Jong. Hij wijst erop dat het aantal hbo/wo-stapelaars jaren lang vrij constant op zo'n 2.500 tot 3.000 studenten lag. Dat was ook het geval in het onderzoeksjaar 1986/87. Sindsdien is echter de Harmonisatiewet ingevoerd, waarna een aanzienlijke verhoging van de doorstroom van hbo naar wo optrad. In het lopende studiejaar zijn maar liefst 4.600 hbo/wo-stapelaars ingeschreven bij de universiteiten. De woordvoerder meent dat conclusies ten aanzien van de sociale achtergrond van deze stapelaars tegenwoordig wel eens heel anders zouden kunnen uitvallen.

Jos Dohmen/HOP

Plaatsingscommissies bij rechten en economie

De universiteiten hebben aan minister Ritzen voorgesteld om voor tien studierichtingen een numerus fixus in te stellen. Daarnaast zou bij rechten en economie een plaatsingscommissie actief moeten worden.

Minister Ritzen zal voor 1 mei ingaan op het advies van de universiteiten; uiterlijk 1 juni valt zijn definitieve besluit.

De voorgestelde studentenstops gelden voor vrijwel dezelfde studies als vorig jaar: geneeskunde (150 studenten aan de RL), diergeneeskunde, bedrijfskunde, industrieel ontwerpen, beleid en management gezondheidszorg, gezondheidswetenschappen (Leiden en Nijmegen), medische biologie, Japankunde en Romaanse talen. Nieuw is het advies om de instroom voor Oost-Europakunde (Groningen) te beperken. Om het overschot aan tandartsen op de arbeidsmarkt in te dammen, hanteert minister Ritzen tenslotte evenals vorig jaar een numerus fixus voor tandheelkunde.

De plaatsingscommissie bij rechten komt tegemoet aan de wens van de Utrechtse universiteit om maximaal negenhonderd juridische studenten toe te laten. Volgens berekening van de Taakgroep Studentenramingen willen zich hier echter ruim elfhonderd studenten inschrijven.

Als gevolg van de plaatsingscommissie kan de Maastrichtse juridische faculteit enkele tientallen studenten méér dan de geraamde 404 eerstejaars verwachten. Bij economie is de plaatsingscommissie vooral in het belang van de Rotterdamse Erasmusuniversiteit. Daar wil men maximaal 1250 eerstejaars toelaten, maar worden er ongeveer honderd méér verwacht.

De Maastrichtse economische faculteit kan door toedoen de plaatsingscommissie 524 studenten tegemoet zien, terwijl de capaciteit volgens de faculteit slechts 500 bedraagt. Maar volgens directeur René Verspeek gaat het om een 'puur theoretisch' cijfer: "We zijn er niet zo zeer bang voor dat we onze capaciteit overschrijden, maar wel dat we er onder blijven. Die vijfhonderd halen we denk ik niet; we zijn al lang blij als we tussen 450 en de 500 eerstejaars krijgen."

Vorig jaar wilde de economische faculteit de instroom nog beperken tot 450 studenten. Onder druk van college en universiteitsraad werd toen besloten 500 studenten toe te laten. Uiteindelijk werden dat er 516.

Emely Nobis

Werkloze academici

Een academisch diploma is allerminst een garantie voor het direct vinden van een baan die bij de opleiding past. Verschillende onderzoeken, die dezer dagen zijn gepubliceerd, wijzen tegelijk in die richting. Het Groningse instituut RION heeft een alarmerend rapport over de werkgelegenheid bij letteren uitgebracht en het Maastrichtse Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt komt tot de bevinding dat er maar in weinig sectoren van de arbeidsmarkt voor academici sprake is van schaarste.

Volgens de laatste werkloosheidscijfers, die de directie Toekomstverkenningen van het ministerie van onderwijs heeft gepubliceerd, staan op dit moment meer dan 26.000 werkloze academici geregistreerd.

Extra aandacht heeft de directie gewijd aan de sector economie, omdat deze wat studentenaantallen betreft veruit de belangrijkste opleidingen omvat. In de periode 1982 tot 1988 is het aantal economie-studenten gegroeid van ruim elfduizend tot 18.000. De werkgelegenheid in deze sector is nog relatief gunstig: in september 1989 was de gemiddelde werkloosheid hier slechts 4,9 procent. Maar de vraag is of de arbeidsmarkt ook in de komende jaren in staat zal zijn de groeiende stroom hoger economisch opgeleiden te verwerken. Het Centraal Planbureau verwacht na 1994 een toenemende werkloosheid in deze sector. Voor meer bijzonderheden over de genoemde onderzoeken zie pagina 5

Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg.
Redactie-adres: Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-887174

Tiende jaargang, nummer 27, 22 maart 1990

Inhoud

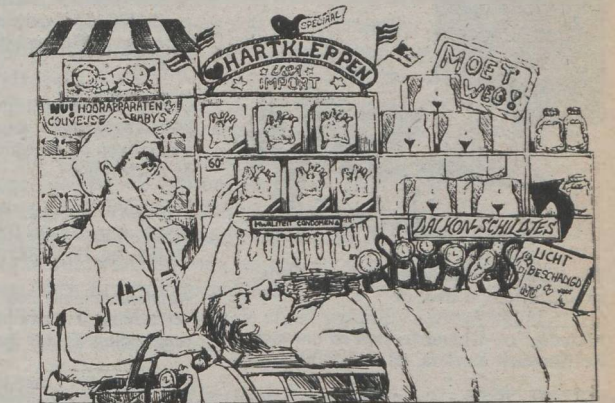
Onderwijs en arbeidsmarkt

De talrijke gegevens over werkloosheid en de belangstelling voor het hoger onderwijs, die traditiegetrouw in deze tijd van het jaar worden gepubliceerd, bewijzen weer eens dat aankomende studenten slechts in beperkte mate rekening houden met hun kansen op een baan na afloop van hun studie. Gaat het om onwil of onwetendheid? Om die laatste verklaring zoveel mogelijk uit te schakelen is het Researchinstituut Onderwijs en Arbeidsmarkt bezig een informatiesysteem te ontwikkelen, met behulp waarvan een studiekeizer zijn kansen op een baan kan laten meewegen.

Mostert

Bij de jonge faculteit der algemene wetenschappen vertrekt een van de mensen van het eerste uur, Pieter Mostert. Met gemengde gevoelens ziet hij om naar de sfeer in de faculteit. Persoonlijke tegenstellingen zijn volgens hem de 'bedrijfscultuur' te zeer gaan beïnvloeden. Ironisch genoeg bleek dat vooral bij het totstandkomen van het plan voor 'Cultuur- en wetenschapsstudies'. De scheiding der geesten ertoe geleid dat het plan niet voldoende werd doorgesproken, vindt Mostert.

Fouten in ziekenhuizen

Door nalatigheid van de overheid sterven er in ziekenhuizen jaarlijks vijfhonderd mensen. Dat betoogde ir. T. Zelders tijdens een discussie-avond, georganiseerd door Studium Generale. Adviezen van de Gezondheidsraad worden systematisch genegeerd, met als gevolg dat patiënten verkeerd worden behandeld. Ziekenhuizen zelf valt óók een en ander te verwijten, betoogde Zelders opponent, L. Bienfait van de Geneeskundige Hoofdinspectie. Met de interne registratie van "incidenten" is het vaak droevig gesteld.

Dichter bij dichters

Het oude idee dat voor het genieten van de dichtkunst een regenachtige avond nodig is, drong zich vorige week onweerstaanbaar op bij degenen die de literaire manifestatie in de Redoute-zaal bezochten. De warme lentezon won glansrijk van het dichtelijke vuur, ook al werd dat aangewakkerd door een organisatie die zich VLAM noemt. Als een nachtkars ging het feest uit.

Pagina 5

Pagina 7

Pagina 8

Pagina 12

KORT GEDING BOEKHANDEL
TEGEN RL

BOEKHANDEL WIL UNIVERSITEIT GEDERFDE OMZET LATEN BETALEN

De nieuwe boekhandel Arcadia aan het Vrijthof heeft in haar korte bestaan reeds aanzienlijke omzetschade geleden. In een vergelijkbare periode vorig jaar haalde de boekhandel die voorheen op diezelfde plek gevestigd was, de Wetenschappelijke Boekhandel Limburg, beter bekend onder de naam Servaasboekhandel, nog een omzet van ongeveer 30.000 gulden aan wetenschappelijke literatuur. Nu is dat, sinds de opening eind januari, slechts een magere 3000 gulden. Dit is de schuld van de universiteit en met name van ir. H. Fekkers, betoogde vorige week de advocaat van Arcadia, mr. A. Huisman-Kreijn, in het kort geding dat deze boekhandel tegen de universiteit had aangespannen.

ook wel dit kort geding werken intussen gewoon als slukreclame, dus feitelijk heeft Arcadia alleen maar voordeel van dit alles ondervonden, luidde zijn suggestie. Bovendien, een omzet van de omvang die door de eisers is aangegeven had alleen bereikt kunnen worden als Arcadia inderdaad de rechtsopvolger van de Servaasboekhandel zou zijn geweest, iets wat door Arcadia wordt ontkend.

Advocaat Huisman van Arcadia hield echter vol dat hier wel degelijk sprake was van schade: de in Observant gepubliceerde mening van Fekkers is onjuist, en bereikt precies dat publiek waarvan de boekhandel het moet hebben. Dit staat

Arcadia-eigenaren Jan en Marion Datema: schade geleden door de handelwijze van de universiteit (foto Franco Gori)

Fekkers had in een artikel in Observant 21, van 1 februari, laten weten dat Arcadia zich niet als wetenschappelijke boekhandel zou mogen affichereren en profileren. Een geringe verkoop van wetenschappelijke literatuur was wel toegestaan. Fekkers baseerde zich hierbij op een overeenkomst die hij namens de RL heeft gesloten met de vorige eigenaar van Servaas. Hierin was bepaald dat deze, noch zijn 'rechtsopvolger', in deze winkel nog wetenschap zou mogen voeren. De uitlatingen van Fekkers in Observant hebben er toe geleid dat studenten en wetenschappers zich voor hun literatuur niet meer bij Arcadia vervoegen, in de veronderstelling dat deze geen wetenschappelijke boeken meer in huis heeft; daardoor heeft de RL in de persoon van Fekkers een onrechtmatige daad begaan, vond advocaat Huisman. Arcadia heeft immers geen enkele binding met de vorige eigenaar van Servaas, is dus geen rechtsopvolger en is dus al helemaal niet gebonden aan dit zogenaamde concurrentiebeding. Zij eiste rectificatie van de mededelingen door de universiteit in zowel Observant als in de twee regionale dagbladen, de Limburger en het Limburgs dagblad. Bovendien zou de RL nu al vast 20.000 gulden moeten betalen als schadevergoeding, een voorschot op het

veel grotere bedrag dat Arcadia wellicht in een 'bodempprocedure' zal gaan eisen.

De advocaat van de RL, mr. G.H. van Asperen ontkende dat hier sprake zou zijn van onrechtmatig gedrag. Fekkers had in het bewuste artikel gewoon zijn mening gegeven, en in Nederland bestaat vrijheid van meningsuiting. Bovendien begreep Fekkers niet helemaal wat nu precies het conflict was, want tegen de verkoop door Arcadia van wetenschappelijke literatuur "voorzover daar concrete vraag naar is" heeft hij geen bezwaar. De vraag of Arcadia nu wel of niet rechtsopvolger is van de Servaasboekhandel werd door Van Asperen ontweken. Volgens hem was dat niet de inzet van het kort geding, en kon het dat ook niet zijn; dit soort kwesties horen niet bij kort geding te worden vastgesteld, vond hij. Om die reden zouden de eisers in hun vorderingen niet onvankelijk moeten worden verklaard. Ook de geëiste schadevergoeding werd door de RL-advocaat van de hand gewezen. Arcadia heeft volgens hem helemaal geen schade geleden; studenten en wetenschappers zullen zich echt niet door een artikel in Observant laten weerhouden van een bezoek aan deze boekhandel, meende hij. Het artikel en misschien

los van de vrijheid van meningsuiting, betoogde zij; de onrechtmatigheid schuilt erin dat een derde partij schade wordt berokkend.

Maar ook de RL-advocaat hield voet bij stuk. In het gewraakte artikel werden slechts meningen tegenover elkaar gezet, ook die van de eigenaren van Arcadia, het echtpaar Datema. Het blad is trouwens redactioneel onafhankelijk, zodat de RL volstrekt niet verantwoordelijk is voor de inhoud ervan, liet hij de president van de rechtbank desgevraagd weten. En dat Observant over dit onderwerp schrijft en daarmee het potentiële koperspubliek van Arcadia bereikt, ligt voor de hand: "Voetbal International heeft geen belangstelling voor dit soort stukken."

Uitspraak op 30 maart.

Wammes Bos

Consistentie

De kranten, bij voorbeeld *NRC Handelsblad* van 27 februari, melden dat Minister Ritzen "eigenhandig" een notitie geschreven heeft, waarin hij voorstelt om de universitaire AIO-opleidingen te gaan omvormen tot "onderzoeksscholen". In die scholen "zal alleen plaats zijn voor de beste onderzoekers en docenten," die daaraan bovendien slechts "voor een beperkt aantal jaren" benoemd zullen worden. "De rest van de tijd moeten ze onderwijs geven in de eerste fase." De AIO's zullen slechts na "een strenge selectie" tot de scholen worden toegelaten, hoewel even later blijkt, dat de procedure niet gewijzigd zal worden ten opzichte van de huidige situatie: sollicitatie.

Wat is het doel van de voorgestelde operatie? Men mag aannemen, dat de minister zich zorgen maakt over de wijze waarop thans AIO's worden opgeleid. Die worden, zegt men, onvoldoende begeleid. Er zijn nog te weinig AIO-proefschriften gepubliceerd om op grond de kwaliteit daarvan te concluderen tot gebreken in de begeleiding. Tot die conclusie is de minister waarschijnlijk gekomen op grond van berichten, dat veel AIO's niet op schema liggen en derhalve het gevaar lopen om hun boek niet binnen de gestelde periode van vier jaren te zullen kunnen afronden. De minister denkt dat dat komt door een tekort aan begeleiding. Dat kan, maar andere verklaringen zijn evenzeer mogelijk: misschien is de vooropleiding van de AIO's te gering, of is de selectieprocedure gebrekkig. Misschien gaat het om een combinatie van deze en andere factoren. En misschien gaat het allemaal nog meevallen. Over de kwaliteit van de AIO-opleiding en de daaruit voortkomende producten staat op dit moment nog weinig vast.

Wat houdt het middel in? Een materiële en personele boedelscheiding in de faculteiten. De nieuwe AIO-opleidingen zullen worden ondergebracht in facultaire onderzoeksinstituten die, onder leiding van "een wetenschappelijke directeur", een van de rest van de faculteit onafhankelijk leven gaan leiden en daarom over eigen geldmiddelen zullen moeten beschikken. Dat betekent dat een deel van het facultaire budget aan deze instituten zal moeten worden overgedragen. Evenveel als er thans aan het opleiden van AIO's wordt besteed? Nee, meer, want de zaak moet er immers beter van worden en beter kost onvermijdelijk meer geld. Ook onder het personeel van de faculteit zal een scheiding moeten worden aangebracht en hier is het plan uitdrukkelijker: alleen de besten onder het facultaire personeel zullen (tijdelijk) tot de onderzoeksscholen worden toegelaten. Het niet zo beste deel van het personeel blijft achter in de eerste fase, periodiek aangevuld met hen die zich in de onderzoeksschool niet meer hebben kunnen handhaven.

Wat zullen de gevolgen zijn van de voorgestelde operatie? Een verbetering van de opleiding van promovendi, belooft de minister. Dat staat echter nog te bezien nu nu er geen reden is om te verwachten dat de gemiddelde kwaliteit van de zich aanbiedende AIO's zal verbeteren, de selectie ongewijzigd zal blijven en de druk op hun begeleiders om zelf te scoren groter wordt, omdat zij anders immers het gevaar lopen naar verloop van tijd weer gedegradeerd worden. Wat wel met grote mate van zekerheid als gevolg voorspeld kan worden, zijn de volgende zaken. Een omvangrijke en weinig fraaie touwtrekkerij in de faculteiten over de vraag wie onder de docenten mag promoveren naar de onderzoeksscholen en wie moet achterblijven in eerste fase-opleidingen. Dat gevecht wordt gevolgd door een tweede over de omvang van het deel van het facultaire budget, dat naar de onderzoeksschool wordt overgeheveld. Als ook dat achter de rug is, dan kunnen de in de eerste fase achtergebleven verliezers hun wonden gaan likken en proberen van de eigen ambitie en motivatie te redden wat er te redden valt.

Het plan van de minister heeft tot doel de kwaliteit van de tweede fase-opleiding te verhogen. Het voorzienbare gevolg ervan zal echter zijn, een verdere degradatie van de eerste fase-opleiding. Nog niet zo lang geleden ontstond er commotie over het bericht, dat men in het buitenland de gegradeerden van de eerste fase in Nederland begint te beschouwen als mensen met een baccalaureaatsgraad. Dat zou, zo dacht de minister, er een gevolg van zijn, dat eenjarige postdoctorale opleidingen in toenemende mate de graad van 'master' gaan toekennen. 'Dat moeten we niet doen,' vond de minister, 'want dat wekt in het buitenland misverstanden over het niveau van doctorandus-graad.' Ik vrees dat het zo eenvoudig niet ligt, dat men in het buitenland ook andere redenen heeft om de Nederlandse doctorandus-graad niet meer equivalent te achten aan de graad van 'master'. Maar zelfs als het probleem wél uitsluitend gelegen zou zijn in de aan die postdoctorale opleidingen verbonden graden, dan nog is de nu door hem voorgestelde degradatie van de eerste fase-opleidingen in strijd met zijn zorg daarover.

Het wordt, lijkt mij, tijd om op het Ministerie van O&W een ambtenaar te benoemen - één meer maakt ook niets meer uitspeciaal belast met de consistentie van het beleid. De minister wil de status van de doctorandus-graad op peil houden. Prima, maar dan geen maatregelen die het prestige van de eerste fase-opleiding aantasten. Hij wil rust in de universiteiten. Prima, maar dan geen maatregelen die de rust en de onderlinge verhoudingen tussen hen die er werken verstoren. Hij wil besturen op afstand. Prima, maar dan zou hij er goed aan doen om even af te wachten wat de universiteiten zelf van de AIO-opleidingen gaan maken.

H.F.M. Crombag

LSVb: vertraging bij beurzen is te wijten aan de overheid

De Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) meent dat minister Ritzen administratieve fouten afwentelt op de studenten. De bond zegt dat in een woedende reactie het bericht van de Informatiseringsbank, dat deze maand de uitbetaling van de studiebeurs aan 18.000 mensen is stopgezet.

De ruim achttienduizend studenten die deze maand geen beurs ontvangen, hebben niet op tijd kunnen bewijzen dat zij zijn ingeschreven bij een universiteit of hogeschool. De betrokkenen krijgen nog tot 15 april de gelegenheid om alsnog een bewijs van inschrijving in te leveren bij de Informatiseringsbank. Zij krijgen hun beurs dan met terugwerkende kracht uitbetaald.

Wie niet in staat is om een bewijs van inschrijving te overleggen, verliest zijn studiebeurs voor het lopende collegejaar definitief. Ook moet de vanaf september 1989 ontvangen studiefinanciering dan worden terugbetaald aan de Informatiseringsbank.

De Informatiseringsbank vraagt ieder jaar de inschrijvingsregisters van de universiteiten en hogescholen op. Studenten die een beurs krijgen, maar die niet in deze registers voorkomen, kregen zelf een formulier toegestuurd. Zij moesten dat met een bewijs van inschrijving voor 9 maart retourneren. Vorig jaar is het eveneens gebeurd dat de beurs van een groot aantal studenten geblokkeerd werd omdat zij niet tijdig een bewijs van inschrijving konden leveren. Het ging toen

Ritzen: eigen schuld, toch sancties tegen studenten, zegt LSVb

om 25.000 studenten, waarvan er uiteindelijk zesduizend geen recht op studiefinanciering bleken te hebben. Volgens de LSVb is het aan administratieve fouten te wijten dat de Informatiseringsbank niet beschikt over de volledige inschrijvingsregisters van de universiteiten en hogescholen. De bond vindt dat de studenten niet opgepadeld mogen worden met de gevolgen van deze fouten. De door de minister gehanteerde sanctie, stopzetting van de beurs, staat volgens de LSVb in geen verhouding tot het misverstand.

Jos Dohmen/HOP

Universiteit biedt nu ook Max Havelaarkoffie aan

Vakgroepen en diensten kunnen voortaan zuivere koffie schenken. In de kantines van het BMC, het Jezuiten klooster en Randwijk en in de koffiekeuken op de eerste etage van het Oud Gouvernement zijn pakken Max Havelaar koffie van het type "Residentie" te koop. Deze koffie wordt rechtstreeks betrokken van de koffieboeren, die daardoor tweemaal zoveel krijgen voor hun bonen als hun collega's die via tussenhandelaren zaken doen. Een pak van 250 gram Max Havelaar koffie kost drie gulden vijftig. Dat is weliswaar iets duurder dan andere koffie, maar veel vakgroepen en diensten hebben inmiddels kenbaar gemaakt te willen over schakelen op de boer-vriendelijke koffie.

De werkgroep Ontwikkelingssamenwerking, initiatiefnemer van de Max Havelaar-actie, hoopt dat binnenkort ook de

koffiekannen in de kantines en de koffieautomaten in de diverse gebouwen Max Havelaar koffie zullen leveren. De werkgroep is daarover nog in onderhandeling met Civiele Zaken. Max Havelaar koffie is per kopje gemiddeld twee en een halve cent duurder. Voor het gemak zal dit in de kantines en koffie-automaten naar boven afgerond worden tot vijf cent. De werkgroep wil deze extra inkomsten reserveren voor een project in een ontwikkelingsland, Civiele Zaken wil het geld gebruiken om het wegvallen van de service die nu automatisch wordt gegeven door groothandelaar Douwe Egberts te compenseren. Als de dienst overgaat tot het gebruik van Max Havelaar koffie zal hij zelf zijn apparatuur moeten onderhouden.

Lucia Geurts

De RL speelt boekwinkeltje

Maandag 12 maart: de nieuwe Academische boekhandel is nog te nieuw en te stil. Gelukkig beginnen halverwege de week nieuwe blokken in de juridische faculteit. Dat zal leven brengen. Weliswaar heeft de Maastrichtse copiemanie toegeslagen, maar zelfs de meest krenterige student moet per blok minstens één boek aanschaffen, al is het alleen maar omdat de wetenschappelijke staf enkele "onmisbare" en dus verplichte nummers produceert. Blijft naar de nieuwe boekhandel dus voor de aanschaf van vier boeken over bestuursrecht en regelgeving.

"Ja hoor, die kunt U hier bestellen, dan hebben we ze volgende week binnen." "Zijn ze dan al zo snel uitverkocht?" "Nee, we hebben ze nog helemaal niet in huis gehad."

Nu leert de ervaring dat de concurrent nog wel eens alert wil zijn. Op naar Berghmans dus. Stapels boeken liggen daar gezellig opgetast per blok. Eén titel wordt niet meer herdrukt, maar de rest glijdt in het blauw met witte Bergmanstasje. "Wij" (met nadruk) "informeren altijd tijdig van te voren welke blokken er komen en welke literatuur daarvoor nodig is. Geen enkel probleem", verklaart de verkoper meesmuilend.

Nu nog dat ene boek. Wie weet ligt er nog een vergeten exemplaar bij de moeder van de Academische Boekhandel, Lyter Nypels. Op de schemerige bovenverdieping tussen de al wat lege rekken zit een eenzame verkoperster. Zij weet van niets. De gewenste titel doet geen enkel belletje rinkelen.

Nog een keer bij de nieuwe winkel proberen. Misschien klopt dat herdrukverhaal niet. Helaas. Ook voor het vriendelijke meisje in de Bouillonstraat drukt de Staatsuitgeverij niet her. Ze kijkt verdrietig naar het blauw met witte tasje. "Leuke kleur", verzucht ze en vervolgt, geconfronteerd met de inhoud: "Al maanden geleden hebben wij gevraagd aan de vakgroepen of ze wilden doorgeven welke boeken nodig zouden zijn in de loop van het jaar. We hebben er een heel systeem voor opgezet met kaartjes enzo. Maar bijna niemand heeft gereageerd." Wat een rotstreek. De bedrijfsleider: "Ach ja, zo gaat het nu altijd. Je mag blij zijn als er hooguit veertig procent reactie komt op zo'n verzoek. De boekhandel blijft buitenstaander, vooral als je niet op een campus zit. Het kan natuurlijk ook, dat de juridische faculteit eigenlijk liever met Berghmans zaken doet." Bloccoördinator Twan Tak heeft nooit een kaartje gezien, zijn secretaresse trouwens ook niet. "Bij de vakgroepen zijn ze aan het verkeerde adres. Die bepalen niet de inhoud van een blok. Het kan best dat zo'n verzoek ergens is blijven zweven. Voortaan kunnen ze beter de Studierichtings Commissie om inlichtingen vragen." Weet zo'n boekhandel veel. Hoewel, er bestaat toch zo iets als marktverkenning? Zou nou niemand van de neringdoenden op het idee gekomen zijn even naar de overkant van de straat te lopen om eens te informeren hoe de klant het wenst?

Lucia Geurts

à point

"Voor het verrichten van nevenwerkzaamheden of het vervullen van adviseurschappen binnen de diensturen is toestemming nodig van of namens het College van Bestuur." Wie zou die ooit vragen? Geen mens natuurlijk, want ja heb je maar je zou wel eens nee kunnen krijgen. Daarom vullen hoogleraren liever ongezien en ongehinderd hun toch al niet slechte inkomsten aan. Een professorhand is niet gauw gevuld. Als zij betrapt worden, rechtvaardigen zij zich met leugenachtige argumenten en draaikonterij die de leerstoel verandert in een draaistoel. Maar ook anderen ontduiken het voorschrift, en zij hebben allemaal een sluitend verhaal klaar waarom hun bijzondere geval volkomen terecht een uitzondering is. In ieder geval stimuleert de regeling de verbale fantasie. Zij maakt van iedere UHD een OHD. Wat zei u, UD daar niet aan mee? Aio, geef het toch toe, als jij de kans zou krijgen ritselde je er ook stiekum wat bij.

De bepaling lijkt heel redelijk. Maar in de praktijk treft zij alleen de arme sukkel die door zijn lage rang zo op de vingers gekeken wordt dat hij zich er wel aan moet houden. Wie meer vrijheid heeft in het uitoefenen van zijn functie is minder goed controleerbaar. Bovendien is het zo dat de mensen die het toezicht op naleving zouden moeten uitoefenen er zelf ook illegaal bijkluksen. Er bestaat een middel om hier iets tegen te ondernemen. Wanneer iemand onder werktijd schnabbelt en uitvreet, zeker wanneer zijn echte werk daar duidelijk onder lijdt, dan kan zijn werkgever hem met een dienstbevel tot de orde roepen: "Jij pakt nu het vliegtuig terug uit Amerika, (of Japan of Hawaii), of je bent op staande voet ontslagen." Je zult eens zien hoe er dan gevlogen wordt! Maar bijna niemand is zo dom of arrogant om zijn bijbanen zo opzichtig te etaleren. Bovendien wordt er alleen zo krachtdadig opgetreden door een leiding die zelf stevig in de schoenen staat. En daaraan schort het precies in de bestuurlijke fröbelklas van de universiteit. Zo blijft de huidige praktijk van collectieve kwade trouw bestaan: iedereen heeft boter op zijn hoofd, dus durft niemand onrust te stoken.

In deze glibberige omgeving past een recept voor groente met chinese snotsaus. Snijd voor twee personen een ongeschilde komkommer en een rode paprika in de lengte in vieren, verwijder de pitten en snijd van de rest schuine reepjes van vijf centimeter. Snijd twee uien in partjes, en snipper twee tenen knoflook, een half spitskooltje en een pepertje, of gebruik sambal. Bak de groente in volgorde van stevigheid al roerend met weinig olie in een braadpan, wadjan, of wo. Voeg na een paar minuten, wanneer de groente bijna beetbaar is, zout en twee eetlepels oestersaus toe, of zoete sojasaus met wat citroensap. Bind alles met een mengsel van een eetlepel maizena of aardappelmeel en twee lepels water. Goed mengen en opdienen met rijst. Het gerecht laat géén nare smaak achter.

© August Magirus

★★★★★

Grand Hotel De L'Empereur.

Sfeervol vergaderen en stijlvol feesten in de stad van Nederland.

- Zalen voor 20 tot 100 personen.
- Perfecte outillage.
- Direkt tegenover het centraal station gelegen.

Vergaderarrangementen op aanvraag. Gerenommeerd restaurant. Luxe kamers en appartementen. Sauna, fitness-room, binnenzwembad met een patio-terras. Privé parking.

GRAND HOTEL DE L'EMPEREUR

Stationsstraat 2
Maastricht

Telefax 043-216819
Telefoon 043-213838

telex
56416

Onderzoek Researchcentrum Onderwijs en Arbeidsmarkt

WEINIG STUDIES LEIDEN DIRECT NAAR JUISTE BAAN

Alleen studenten, die nu bezig zijn met een studie farmacie, medische biologie, bedrijfskunde (ir.), econometrie of actuariaat, kunnen erop rekenen dat zij zeker tot 1992 geen problemen hebben om meteen na hun afstuderen een baan vinden die past bij hun opleiding. Studenten sociale wetenschappen hebben daarentegen 'erg slechte' vooruitzichten, omdat het aanbod de vraag vele malen overtreft.

Die prognoses zijn afkomstig van het Researchinstituut voor Onderwijs en Arbeidsmarkt dat de perspectieven heeft gewogen van zestig types opleidingen in tachtig sectoren van de arbeidsmarkt. Het instituut, dat verbonden is aan de economische faculteit, heeft van het ministerie van onderwijs de opdracht gekregen een permanent informatiesysteem te ontwikkelen dat studiekeuzers inzicht verschaft in hun kansen op de arbeidsmarkt. Het ROA beschikt nog niet over voldoende recente gegevens over de arbeidsmarkt om verder dan twee jaar vooruit te kijken, maar volgens directeur prof. Hans Heijke streeft men ernaar om daar vijf jaar van te maken. De samenstellers hebben bij de aanbodzijde gekeken hoeveel studenten bezig zijn aan een opleiding tot een bepaald beroep en aan de vraagzijde naar de ontwikkelingen van de markt. Die kan onderhevig zijn aan conjuncturele invloeden, zoals bij de bedrijfsgerichte functies nu sterk het geval is. Maar ook

een sector zonder groei kan een grote vraag hebben. Dat is bijvoorbeeld het geval bij de theologische opleidingen, die na een varkenscyclus veel minder studenten trekken, zodat er nu niet genoeg vervangers zijn voor de bedienaren van het geestelijk ambt, die aan hun pensioen toe zijn. Bij de lerarenopleidingen doet zich voor bepaalde vakken een soortgelijk verschijnsel voor, maar over het algemeen blijven de vooruitzichten daar 'slecht' (voor de universitaire lerarenopleidingen en MO-B) tot 'erg slecht' (voor de nieuwe lerarenopleidingen). Bij het berekenen van de kansen op de arbeidsmarkt hebben de onderzoekers ook rekening gehouden met de uitwijkmogelijkheden die een opleiding biedt en het verdringingseffect dat daardoor optreedt. Een socioloog kan bijvoorbeeld een functie accepteren die normaal gesproken voor een afgestudeerde van de sociale academie bestemd zou zijn. De laatste wordt op die manier verdrongen. Ook is de conjunctuurgevoeligheid van

de verschillende marktsectoren meegewogen.

Na de twee boven genoemde sectoren die als 'goed' uit de bus komen, zijn er vijf die de kwalificatie 'redelijk' krijgen. Dat zijn theologie, wis- en natuurkunde, technische wetenschappen, medische wetenschappen en het cluster economie, bedrijfskunde (drs.) en informatica. 'Slechte' vooruitzichten zijn er voor de universitaire lerarenopleidingen, letteren, agrarische wetenschappen, rechtsgeleerdheid/bestuurskunde en kunstwetenschappen.

In het hoger beroepsonderwijs krijgen vijf groepen opleidingen een 'goed'-stempel. Dat zijn pastoraal werk, hoger (technisch) laboratoriumonderwijs, hoger transport-, communicatie- en verkeersonderwijs, HEAO, arbeidsanalist en HTS-bedrijfskundige en de hogere hotelschool. Daar staan drie 'erg slechte' groepen tegenover: de PABO en Nieuwe Lerarenopleiding, sociale academie/bibliotheekacademie, kunstacademie/tonielschool/conservatorium. De tolk- en vertalersopleidingen krijgen een 'slecht'-beoordeling. Het hoger agrarisch onderwijs en de opleidingen tot HBO-verpleegkundige, fysiotherapeut en logopedist bieden een 'matig' perspectief op passend werk.

Jacques Herraets

Werkloosheid onder academici blijft aan de hoge kant

Een derde van de afgestudeerden van de letterenfaculteiten verdient minder dan het minimumloon. Bovendien is de werkloosheid in deze groep twee keer zo hoog als de gemiddelde werkloosheid onder academici.

Deze conclusies staan in respectievelijk een rapport 'Letteren en arbeidsmarkt' van het instituut voor onderwijsonderzoek van de Groningse universiteit (het RION) en in de jongste cijfers van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen over de werkloosheid onder hoger opgeleiden.

Het onderzoek van het RION is verricht in opdracht van het ministerie van O&W en had de bedoeling na te gaan of universiteiten en letterenstudenten de kansen op werk kunnen vergroten als zij zich richten op andere arbeidssectoren dan het leraarsberoep. Gebleken is dat afgestudeerden van de letterenfaculteiten in toenemende mate moeite hebben om werk te vinden. Als zij dat al vinden, dan is dat vaak in laagbetaalde functies die weinig zekerheid bieden. Een derde van de afgestudeerden verdient als part-time werknemer minder dan het minimumloon.

Volgens het RION kan het wel een groot verschil maken in welke studierichting iemand is afgestudeerd. Bij Nederlands en algemene taalwetenschap is de situatie op de arbeidsmarkt nog relatief gunstig. Maar bij kunstgeschiedenis en Sla-

vische talen heeft een op de drie afgestudeerden helemaal geen werk kunnen vinden. Academici met een letterenopleiding gaan nog vooral in het onderwijs werken, maar andere arbeidssectoren die met taal te maken hebben - zoals voorlichting, redactie en communicatie - zijn in opkomst.

Deze ontwikkeling verklaart het relatieve succes op de arbeidsmarkt van afgestudeerden van de Tilburgse letterenfaculteit, die zich uitdrukkelijk richt op de nieuwere arbeidssectoren. Het rapport van het RION heeft met die conclusie mede bijgedragen aan de beslissing van minister Ritzen van afgelopen dinsdag om de Tilburgse faculteit niet op te heffen. Overigens heeft de bewindsman laten weten dat hij zich nog beraadt op algemene maatregelen ter verbetering van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Rond 1 september krijgt hij daarover een advies van de Commissie onderwijs- arbeidsmarkt, die onder voorzitterschap staat van Philips-topman Rauwenhoff.

Het RION zegt verder dat het succes op de arbeidsmarkt vooral beïnvloed wordt door de gekozen studierichting, door werkervaring tijdens de studie, door een goede keuze van bijvakken - maar ook door factoren als snel en cum laude afstuderen. Een goed gestructureerd onderwijsprogramma blijkt de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten, maar extra aandacht voor bijvoorbeeld communicatieve vaardigheden zou weinig invloed hebben. Volgens het RION helpt in

sommige studierichtingen alleen een vermindering van de studenteninstroom om de aansluiting op de arbeidsmarkt te verbeteren.

Hoe slecht de arbeidsmarktpositie is van academici met een letterenopleiding wordt nog onderstreept door de jongste werkloosheidscijfers die de Directie Toekomstverkenningen van het ministerie van O&W onlangs heeft gepubliceerd. Daarin wordt geconstateerd dat de totale werkloosheid onder academici een stijgende trend vertoont en naar verwachting nog verder zal stijgen. De werkloosheid onder pas afgestudeerden neemt daarbinnen echter af. Eind november 1989 stonden 26.256 academici als werkzoekende geregistreerd bij de Gewestelijke Arbeidsbureaus een toename met zes procent ten opzichte van augustus 1989.

De stijgende werkloosheid onder academici is van een meer dan gemiddelde omvang in de studiesectoren natuur, recht en taal en cultuur. In de sectoren landbouw, techniek en gezondheid echter daalt de werkloosheid. Bij een gemiddelde werkloosheid onder academici van 8,4 procent, is de taal en cultuur (letteren) sectoren de grootste uitschieter naar boven en wel met 16,2 procent. In de sector gedrag en maatschappij is eveneens sprake van een zeer hoog werkloosheidspercentage, namelijk veertien. In andere sectoren zweeft dit percentage tussen de vier en zeven.

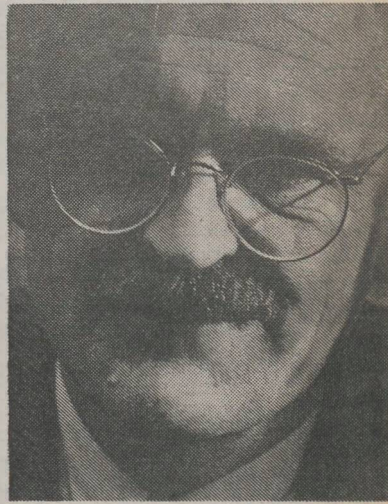
Jos Dohmen/HOP

ROA wil loopbanen van afgestudeerden volgen

Het afstemmen van onderwijs op de arbeidsmarkt, tot ver in de jaren tachtig nog een rechtse vloek, begint steeds meer aandacht en aanhang te krijgen. Minister Ritzen, toch iemand van onverdachte huize, heeft er zelfs een stokpaardje van gemaakt om het efficiënt gebruik van onderwijsmogelijkheden te bevorderen. Maar ook zijn voorganger Deetman had al bedacht dat voor een verantwoorde studiekeuze goede informatie van absoluut belang is. Het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt, dat verbonden is aan de economische faculteit, heeft van hem de opdracht gekregen een informatiesysteem te ontwerpen, dat bij studie- en beroepskeuze inzicht verschaft in iemands kansen op de arbeidsmarkt. Deze week is het eerste rapport verschenen dat over de volle breedte van het onderwijs de kansen voor de arbeidsmarkt schat van alle onderwijscategorieën, van het lager beroepsonderwijs tot en met de universiteit.

Volgens professor Hans Heijke, die het onderzoek (zie ook het artikel hiernaast) heeft geleid, wordt door studiekeuzers steeds meer waarde gehecht aan de arbeidsmarktperspectieven. „We hebben in dit onderzoek niet gekeken in hoeverre de kans op werk meegewogen wordt bij de studiekeuze, maar er zijn genoeg andere onderzoeken die erop wijzen dat een student die afweging maakt. Je kunt dat ook afleiden uit de groeiende belangstelling voor een zo hoog mogelijke onderwijskwalificatie. De toeloop naar het hoger onderwijs is de laatste jaren blijven stijgen, terwijl je op grond van demografische gegevens had mogen verwachten dat die zou dalen. Studenten willen via het onderwijs een zo sterk mogelijke uitgangspositie op arbeidsmarkt verwerven.”

Heijke betreurt dat hij de studiekeuzer voorlopig niet verder kan laten kijken dan 1992. Dat is eigenlijk niet ver genoeg voor iemand, die nu wil weten of het wel verstandig is om aan een opleiding tot leraar Frans te beginnen. „We hebben op dit moment geen recente gegevens over de arbeidsmarkt. We moeten het doen met cijfers uit 1985. Daarmee kun je helaas niet verder kijken dan 1992. Er is vorig jaar wel een Enquête Beroepsbevolking gehouden, maar die gegevens zijn nog niet beschikbaar. Als we die hebben, kunnen we veel verder vooruit kijken. We streven ernaar om vijf jaar vooruit te kijken, dat lijkt me het maximum. Als je daarover heen gaat wordt de onzekerheid te groot.” Het beperkte statistische materiaal over de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt brengt nog andere nadelen met zich mee. Het ROA-voorspellers kunnen globaal gesproken alleen de kansen berekenen aan het begin van een beroepsloopbaan. Zij vergelijken immers de beroepskwalificaties die een student meekrijgt met de vraag van de arbeidsmarkt naar mensen die zijn opgeleid voor een bepaald beroep. Bij sommige vakken is dat heel eenvoudig. Zo kan een vrij nauwkeurige berekening gemaakt worden van het aantal artsen dat de komende jaren nodig is: je weet exact hoeveel er in de gezondheidszorg worden toegelaten en hoeveel van hen over enkele jaren vervangen moeten worden, omdat ze overlijden of met pensioen gaan. En even nauwkeurig kan worden berekend hoeveel artsen in opleiding zijn. De artsen die afstude-

Prof. Hans Heijke (foto Franco Gori)

ren kunnen normaal gesproken alleen dat beroep uitoefenen, dus hoeft je er geen rekening mee te houden dat ze uitwijken naar andere beroepen. Maar bij juristen bijvoorbeeld is de berekening veel moeilijker te maken, omdat iemand met een rechtenopleiding veel meer kanten op kan dan alleen de puur juridische. Dat maakt het zo moeilijk om aan de vraagzijde een berekening te maken van de beroepskansen. Een opleiding met weinig directe beroepsmogelijkheden kan toch nog een behoorlijk 'carrièreperspectief' bieden. Om dat te meten heeft Heijke een veel fijner instrumentarium nodig: „Wij gaan afgestudeerden langere tijd volgen om zogenaamde loopbaanpatronen te krijgen. Daarbij proberen we ook zicht te krijgen op wat het effect is van aanvullend onderwijs en kennisvergroting tijdens de carrière. De kunst is natuurlijk om daarin een systematiek te vinden, die de invloed uitschakelt van de toevallige omstandigheden waarin de arbeidsmarkt op een bepaald moment verkeert”. De eerste groep die wordt onderzocht zijn de afgestudeerden van de Maastrichtse faculteiten. Eerst zijn de afgestudeerden van het afgelopen jaar aan de beurt en zo wil het ROA steeds verder teruggaan. Dat onderzoek gebeurt in opdracht van de universiteit, die niet zomaar wil weten waar haar afgestudeerden blijven. „Een faculteit wil bijvoorbeeld weten wat haar capaciteit moet zijn of wil voor haar voorlichtingsactiviteiten weten in welke functies haar afgestudeerden terechtkomen. En tegelijkertijd wordt gepeild welke behoefte de afgestudeerden hebben aan nascholing. En tenslotte kan een universiteit profijt hebben van een goede band met oud-studenten omdat er een soort netwerk ontstaat”.

Volgens Heijke kan uit de resultaten van het ROA-onderzoek niet de conclusie getrokken worden dat iedereen maar een zo breed mogelijke opleiding moet gaan volgen. „Je kunt juristen niet een zo brede opleiding geven, dat ze na hun afstuderen nog jaren bijgeschoold moeten worden om de advocatuur te kunnen beoefenen.”

Toch zal permanente educatie een steeds meer vanzelfsprekende zaak worden. „Leren leren is heel belangrijk in een opleiding, als je niet in één bepaalde richting gedwongen wilt worden. Het is niet meer zo dat je één keer mag kiezen en dan je hele leven aan die keuze vastzit. Het onderwijs moet daar ook op afgestemd zijn”.

Jacques Herraets

Door Bart Brouwers

Limburgs

Het Limburgs is een taal. Een verrassende ontdekking, die echter nog verrassender wordt door de toevoeging dat het om een unieke, nauwelijks met een andere te vergelijken taal gaat. Tot die conclusie komt de Tilburgse taalkundige drs. Ben Hermans. Omdat de verschillende toonhoogten binnen één Limburgse lettergreep van groot belang zijn, moeten we spreken van een toontaal. En gewoonlijk komen dait soort talen slechts voor in donker Afrika. Maar er is meer. In tegenstelling tot de meeste toontalen heeft het Limburgs het kenmerk dat lettergrepen met een korte klinker slechts één toon: een lage die laag blijft of een hoge die hoog blijft. Dit verschijnsel is weer typisch Japans, men noemt het het 'pitch-accent'. Tot op heden ging men altijd van de (foute) conclusie uit dat een taal niet pitch-accent en toontaal tegelijk kon zijn, maar het Limburgs bewijst het tegendeel. Het gaat zelfs nóg verder. Want net als het Nederlands besteedt het Limburgs ook nog eens aandacht aan normale klemtonen. Waar dus vrijwel alle talen van de wereld onderverdeeld kunnen worden in ofwel toontaal, ofwel pitch-accent, ofwel klemtoon-taal, valt het Limburgs in alle drie de categorieën. Als dat niet uniek is...
(Kubus)

Verotiek

Verotique, het blote dames-programma van RTL Veronique, houdt eind deze maand op te bestaan. Niet omdat het kunstzinnig gehalte van het programma ineens niet meer door de beugel kon, maar simpelweg omdat er geen adverteerders voor te vinden waren. De Rotterdamse studentenwereld valt de twijfelachtige eer te beurt, om als decor te dienen voor wat waarschijnlijk de laatste

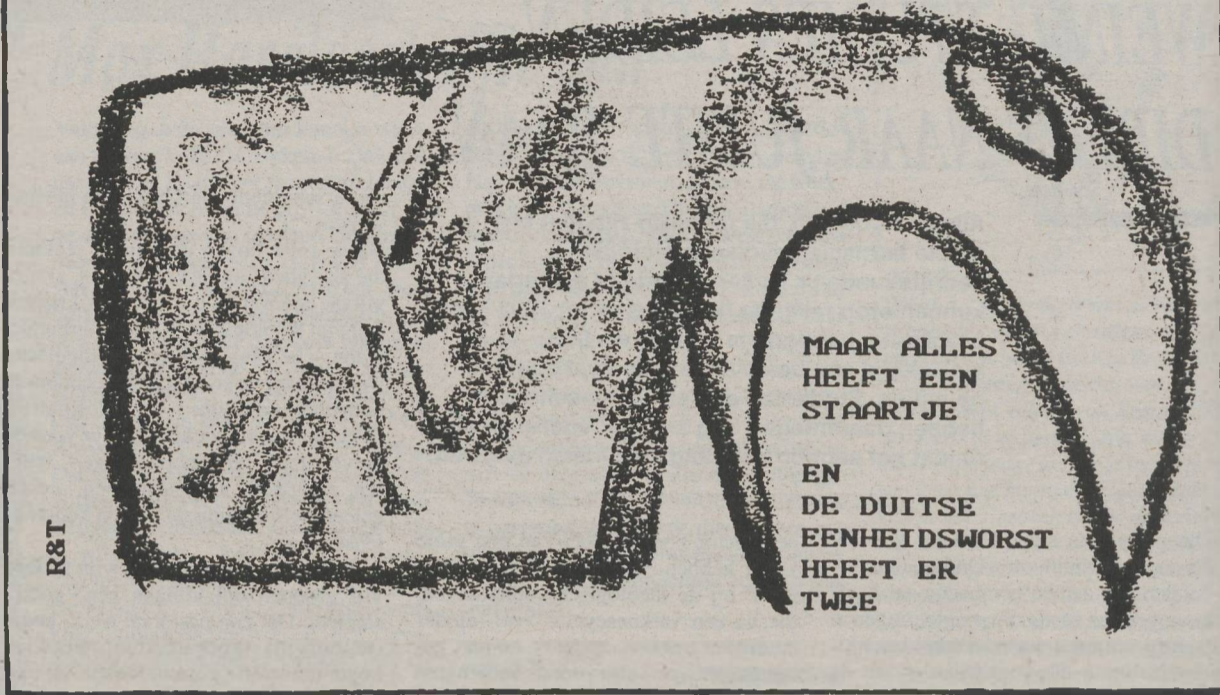
uitzending van Verotique wordt. Vervolgens worden opnames gemaakt tijdens een feest van de Studentenvereniging voor Internationale Betrekkingen (SIB). En volgens de voorzitter van deze club berust dit allemaal op een misverstand. Het gaat absoluut niet om een studentenkooslokkertje. Nee, de zaaleigenaar heeft de fout gemaakt om zijn gelegenheid dubbel te boeken. Dat betekent dat de studenten zich door de dwerg 'Little Joe' uit de kleren kunnen laten praten en dat ze bovendien een erotische act van een zangeres (of zo u wilt een liedje van een striptease-danseres) kunne aanschouwen. (Quod Novum)

Telefoon

Wil je als hoogleraar een leuke cent verdienen en bovendien genieten van allerlei secundaire arbeidsvoorwaarden? Wil je daarenboven ook nog eens dat je universiteit geen bezwaar heeft tegen dikbetaalde bijbaantjes? Spoed je dan naar de Erasmus Universiteit in Rotterdam. Want daar heeft een U-raadslid ontdekt dat er een (full-time) hoogleraar werkt die een B-honorering toucheert, gemachtigd is een dag per week commercieel bij te klussen, een extra vergoeding krijgt voor nog eens een dag buiten de universiteit als decaan te werken en van het College van Bestuur een autotelefoon heeft gekregen. Geen onaardige situatie, zeker niet voor de portemonnee van de betreffende hoogleraar, zo moet het U-raadslid gedacht hebben. Hij stelde het College dan ook voor om deze blijkbaar nieuwe arbeidsvoorwaarden wat meer bekendheid te geven, zodat ook meer medewerkers ervan zouden kunnen profiteren. Het College weigerde echter mee te werken. Over individuele arbeidsvoorwaarden worden namelijk geen mededelingen gedaan. Ook niet per autotelefoon.
(Quod Novum)

(((GROTE)))(((VAN DE)))(((MAN))
((DE)))(((HONGER)))(((KLEINE)))

KOHL HEEFT ADELAARS IN DE BUIK

MAAR ALLES
HEEFT EEN
STAARTJE

EN
DE DUITSE
EENHEIDSWORST
HEEFT ER
TWEË

Strenger

Het aantal studenten economie dat in Groningen direct of na een herkansing de tentamens haalt, daalt de laatste jaren schrikbarend. Volgens prof. Zwart, hoogleraar Midden- en Kleinbedrijf in Groningen, ligt dat aan de mode-gerichtheid waarmee aankomende studenten hun studiekeus maken. Hij is dan ook niet van plan de normen te versoepelen, zodat meer economen zullen afstuderen, zelfs niet nu het aanbod groter en groter wordt en zelfs dat geen positieve invloed blijkt te hebben op de tentamenresultaten. "Als studenten het niveau niet aankunnen, moeten ze maar naar de heag gaan", aldus Zwart. In plaats van een versoepeling heeft hij zelfs een aanscherping van de normen aangekondigd. Hij denkt daarbij aan het strenger nakijken van de tentamens en het verminderen

van het aantal herkansingen. Dat daardoor het aantal uitvallers nog hoger zal worden, vindt Zwart alleen maar goed. "Als dat studenten kost, dan moet dat maar. Ik pieker er niet over de studie makkelijker te maken."
(UK)

Doorstromen

Aan de Rijksuniversiteit Groningen kunnen HBO'ers op twintig verschillende manieren doorstromen. Dat wil zeggen: ze kunnen een tweejarige opleiding volgen en op die manier toch hun doctoraal bemachtigen. Voorheen moesten deze studenten op individuele basis vrijstelling zien te krijgen voor bepaalde studie-onderdelen. Een heel aantrekkelijk gegeven, zou je zo zeggen, maar blijkbaar denken de Groningse HBO'ers anders over hun nieuwe mogelijkheden.

Slechts 28 geïnteresseerden hebben zich dit jaar gemeld, van wie meer dan de helft bij bedrijfskunde terecht kwam. Vele richtingen kregen zelfs niet één aanmelding. De RUG heeft inmiddels de conclusie getrokken dat een beetje voorlichting bij de HBO's wellicht geen kwaad kan.
(UK)

Zeldzaam

Nog altijd een zeldzaam verschijnsel: een meisje op een Technische Universiteit. Alle verwoede inspanningen van bovenaf ('Kies Exact!') halen nauwelijks iets uit. Meisje kozen en kiezen nog steeds exact wat ze zelf leuk vinden. En als dat al wiskunde en natuurkunde is, dan zetten ze die keus vrijwel nooit voort met een exacte studie. En dan nog: hoe geïnteresseerd de meisjes ook zijn voor een technische studie, de technische studenten zijn nog veel geïnteresseerder in een meisje. "Ze zijn een beetje gefrustreerd vind ik", aldus een van de weinige vrouwen in Delft.
(Delta)

Banen voor het oprapen

Het nieuwe Career Center Leiden probeert studenten bij te brengen hoe zij zich een plaats op de arbeidsmarkt moeten veroveren. Wie braaf naar de eerste les kwam, kreeg meteen een verbaal pak slaag: "Dus jullie zijn hier gewoon binnen komen sjokken? Zomaar? Hoe bestaat het! Jullie zijn hier bij Research voor Beleid, een prachtig modern bedrijf waar de banen voor het oprapen liggen, als je maar wilt. Jullie hadden bij binnenkomst meteen moeten vragen wie hier de personeelswerving doet, hoe dat hier in zijn werk gaat. Ik had m'n eerste gesprek al geregeld hoor, of een luchafspraak. Weet je wat het is met jullie? Jullie zijn te weinig doelgericht, jullie moeten een andere attitude aannemen!"

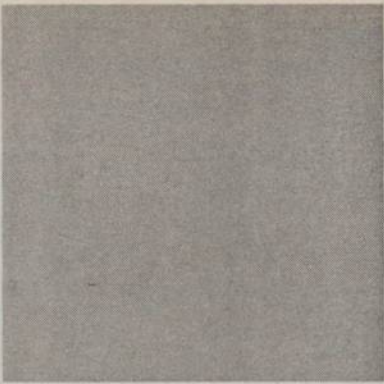
Die attitude heet vastklampen. Een brief schrijven heeft geen enkele zin: "doe jezelf die ellende niet aan". Je moet een bedrijf letterlijk binnen dringen: "Vind maar uit waar de belangrijke recepties zijn en schiet daar mensen met invloed aan." En lukt het via-via niet, dan blijft er nog maar één weg over: stuur de nieuwe directeur een felicitatiebrief of ga desnoods met een matras voor de deur gaan liggen.
(Mare)

Cosa di Franco

Observan
Vertrek
Wetens
"EC
HIE
de juni v
Raad, in l
buiten de
("Vooral
ik") als
Vanaf nu
opkwali
manier z
met hun
moet inh
gaan gev
een uitd
meer leu
wereld, c
deze aar
bestaan a
"Zeker, c
gang van
vakgroep
het een e
maal ten
Pieter M
teitsgesc
universit
geen faci
pen best
sie'. Toe
ziening
tillen be
Mostert,
het land

Vertrekkende Pieter Mostert: "Over Cultuur- en Wetenschapsstudies is te weinig gediscussieerd."

"ECHTE DISCUSSIES WORDEN HIER NIET GEVOERD"

Een echt leuke vakgroepsvergadering was het niet, vorige week donderdag. Maar leuk, of zelfs maar interessant, dat zijn ze al lang niet meer, vindt filosoof Pieter Mostert (37). Het is mis met de onderlinge communicatie bij de vakgroep wijsbegeerte, oordeelt hij, en de gang van zaken rond de nieuwe studierichting Cultuur- en Wetenschapsstudies is daar symptomatisch voor. Die wordt er doorgedrukt, zonder dat men ooit fatsoenlijk de kans heeft gekregen om eens diepgaand inhoudelijk van gedachten te wisselen over dit plan. Mostert gaat nu dus weg, en kondigde dat officieel aan in dezelfde vergadering waarin de herziene versie van de nota over Cultuur- en Wetenschapsstudies aan de orde kwam. De sfeer werd nogal geprikkeld, vertellen collega's die er bij waren.

"Er is hier inderdaad iets mis met de bedrijfscultuur, zoals we dat tegenwoordig noemen", zegt bijvoorbeeld Werner Callebaut, "wie een beetje kritiek uit, wordt platgestampt."

Pieter Mostert: "Ik vond het inhoudelijk een sterke brief van de Onderwijsraad" (foto Franco Gori)

In juni vertrekt Mostert naar de HBO-Raad, in Den Haag. Hem wacht een baan buiten de wetenschap en het onderwijs ("Vooral dat laatste zal ik missen, denk ik") als 'coördinator kwaliteitszorg'. Vanaf nu tot 1995 wil het HBO zichzelf op kwaliteit doorlichten, ongeveer op de manier zoals de universiteiten dat doen met hun visitatiecommissies. Mostert moet inhoud en structuur aan dat proces gaan geven. Een leuke baan, vindt hij, en een uitdaging. Maar er zijn natuurlijk meer leuke banen en uitdagingen op deze wereld, dus waarom neemt hij dan net deze aan? En wat is er mis met een bestaan als universitair docent?

"Zeker, er is sprake van onvrede met de gang van zaken binnen de faculteit en de vakgroep. Er is hier in de loop der jaren niet een en ander veranderd, en niet allemaal ten goede."

Pieter Mostert zelf is een stukje faculteitsgeschiedenis. Hij werd naar deze universiteit gehaald toen er zelfs nog geen faculteit der algemene wetenschappen bestond, alleen maar een 'commissie'. Toen die bezig was een 'basisvoorziening wijsbegeerte' van de grond te tillen belandde men onder andere bij Mostert, destijds strategisch midden in het land te Velp gevestigd. Of hij niet wat

namen wist van mensen die genegen waren naar Maastricht af te reizen om hier mee te helpen. Mostert kende immers Jan en Alleman in het vak, omdat hij, als vakdidacticus, door drie universiteiten tegelijk was ingehuurd om de lerarenopleidingen in de filosofie op te zetten. De volgende vraag was of hij zelf misschien zin had om te komen. Dat had hij, en op 1 januari 1986 begon zijn Maastrichtse carrière.

"Ik vond dat een hele intrigerende opdracht, om te onderzoeken wat je kunt doen als je met filosofen en historici onderwijsprogramma's gaat maken voor andere faculteiten. Het was een stormachtige periode, iedereen was enthousiast. Dat eerste jaar was een hele leuke tijd."

Intussen groeide de faculteit in wording door, wiskunde en informatica kwamen erbij en 'algemene wetenschappen' werd een echte faculteit, zij het zonder studenten. Vooral dat punt werd op termijn als bedreigend ervaren: geen eigen studenten, dat betekent ook geen eigen geld, want studenten vormen de financieringsgrondslag waarop het ministerie uitbetaalt. En er ontbrak nog iets. Door alle nadruk op de ontwikkeling van een onderwijsprogramma was het onderzoek nogal in de knel gekomen. Er gebeurde

wel wat, maar stuurloos, individueel. Dat daar wat aan veranderde is de dienst geweest van Gerard de Vries, betoogt Mostert. De Vries werd medio 1987 aangetrokken als hoogleraar wijsbegeerte en werd daarmee qualitate qua vakgroepsvoorzitter. Als zodanig stimuleerde hij zijn medewerkers uitdrukkelijk om ruime aandacht aan het onderzoek te besteden, en in ieder geval te zorgen dat men tijdig promoveerde.

So far so good, meldt Mostert, tot het erom ging hoe dan wel het onderzoeksprogramma ingevuld diende te worden. Mostert: "De Vries was in Groningen bezig geweest met wetenschapsonderzoek. Dat wilde hij in Maastricht continueren en uitbouwen, samen met twee mensen die hij hier naar toe haalde, Rein de Wilde en Wiebe Bijker, en met Louis Boon, met wie hij samen in de redactie van een tijdschrift op dat terrein zat. Onder de zittende mensen in de vakgroep, de medewerkers van het eerste uur, heerste echter niet zoveel geestdrift voor het idee om het onderzoek in deze richting te sturen. Er ontstond al snel een tweedeling tussen het groepje rondom De Vries en de oude garde. De onderlinge communicatie was niet groot. Gerard en Louis hebben daarop in een vroeg

stadium gekozen voor twee projectgroepen, waarover het onderzoek (her)verdeeld zou worden. Dat zijn dus de huidige twee projecten geworden, 'wetenschaps- en technologieonderzoek', en 'TIRCUM: Transformatie, interventie en regulering in cultuur en maatschappij'. Ik vond en vind dat nog steeds een ramp: dit was een tweedeling op basis van personen, niet inhoudelijk. Naar mijn idee had er één projectgroep gevormd moeten worden. Met deze constructie werd de kloof tussen mensen die toch al niet makkelijk met elkaar konden praten, alleen maar dieper gemaakt. En al werden deze twee projecten verkocht als een puur formele huls, handig voor de verslaglegging en zo, in feite bezegelden ze die afstand."

Daarmee is een deel van het probleem geschetst, laat Mostert weten, maar er is meer. De onderzoeksgroepen als zodanig functioneren niet goed, het is los zand gebleven. Echte discussies worden niet gevoerd, stimulerende besprekingen waar je als onderzoeker wat aan hebt, vinden niet plaats. Men is niet in elkaar geïnteresseerd, onverschilligheid is troef. "Wat we dan wel doen? Ach, er komt eens een gastspreker, dat is dan wel aardig. Ik ben niet de enige die er zo over denkt hoor, je merkt het aan het verzuim. Elke keer weer krijg je afmeldingen, en wie wel gaat 'offert zich op', dat gevoel heerst er. Als ik mijn bezwaren tegen dit alles uit wordt me gezegd dat ik te veel belang hecht aan dit soort bijeenkomsten, dat het informele contact op de gang of als je eens bij elkaar binnenloopt, net zo goed werkt, zo niet beter. Maar ja, dat gebeurt dus ook niet. Steeds meer mensen gaan thuis werken, terwijl we voorheen het systeem hadden dat iedereen hier in het Elizabethhuis aanwezig was, tenzij je echt niet kon. Tegenwoordig is het omgekeerd."

En in deze sfeer, vervolgt Mostert, met twee strategische kampen die zo min mogelijk contact met elkaar onderhouden, en in een allesoverheersende onverschilligheid, moest dan gewerkt worden aan de boei waaraan de faculteit zich in de toekomst zou kunnen vastklampen: een eigen studierichting, met eigen studenten en dus eigen geld. Vorige initiatieven als Kunst en Cultuur, dat voorzag in innige samenwerking met het lokale kunst-HBO, waren gesneuveld, iets nieuws was dus geboden.

Begin 1989 toog men aan de slag. 'Men', dat was binnen de faculteit hoofdzakelijk decaan en vakgroepsvoorzitter Gerard de Vries. Met een kleine commissie werd in het grootste geheim het concept voor Cultuur- en Wetenschapsstudies (CWS) uitgedacht. Die geheimzinnigheid was nodig, werd later betoogd, omdat er kapers op de kust zouden kunnen zijn in de vorm van andere universiteiten met soortgelijke verlangens.

Tegen de zomer was het plan klaar, "en toen pas hoorden wij als vakgroep wat er in stond. Dat viel niet erg goed bij de medewerkers", zegt Mostert. In grote haast moest het plan vervolgens besproken worden, want men wilde het tijdig bij het ministerie droppen zodat er aandacht aan besteed kon worden in het HOOP, het tweejaarlijkse Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan. Daarmee zou dan immers de eerste slag in het gevecht om de erkenning al binnen zijn. Dat lukte, in het HOOP werden welwillende woorden aan het initiatief gewijd, maar dat verhinderde de Onderwijsraad, een der belangrijkste adviesorganen van de minister, niet om zijn eigen plan te trekken en de beoogde studierichting nu enkele maanden geleden van de hand te wijzen.

"Voor een deel kwam de Onderwijsraad met dezelfde kritiek die ook binnen de faculteit al was geuit, maar daar was toen

weinig mee gedaan", vertelt Mostert. Vooral de breedte van de opleiding die ten koste zou gaan van de wetenschappelijke diepgang, en de vaagheid van de eindtermen hadden het moeten ontgelden.

Mostert: "Hoewel ik het niet overal me eens was vond ik het inhoudelijk een sterke brief van de Onderwijsraad. Hier werd het echter hoofdzakelijk als een politieke kwestie gezien, vooral door collegevoorzitter Vredevoogd en De Vries. De Onderwijsraad wil ons dwars zitten en begrijpt niets van het unieke Maastrichtse systeem, dat was ongeveer de reactie. Daarmee onderschatte men naar mijn idee de werkelijke betekenis van de kritiek."

De nieuwe onderwijsminister, Ritzen, gaf de RL nog een kans om aan de bezwaren van de Onderwijsraad tegemoet te komen. Het daarop geconcipeerde herziene rapport circuleert dezer dagen binnen de instelling. Het moet opnieuw in grote haast besproken worden om nog binnen de gestelde indiensttermijnen verzonden te kunnen worden. Een goede discussie vindt dus alweer niet plaats, zegt Mostert.

"Daar heb ik het grootste probleem mee. Inhoudelijk valt er namelijk, hoeveel er ook verbeterd is, nog heel wat af te dingen op het plan. Ik zie het voornamelijk als een voortzetting van de lijn die De Vries hier naartoe heeft meegenomen, het pure wetenschapsonderzoek. Met het begrip cultuur is in deze opzet een loopje genomen, dat is verengd tot een soort 'wetenschap en samenleving'-thematiek. Kunst, dat nog zo belangrijk was in het Kunst- en Cultuurvoorstel, is nagenoeg verdwenen.

Natuurlijk heb ik er voor gepleit om het plan uitgebreider te behandelen, maar dan kreeg ik weer te horen dat het hier een nota voor de buitenwacht betrof, extern gericht, en dat na de officiële goedkeuring nog van alles open stond."

Mostert ventileerde zijn twijfels (waarin hij blijkens een summiere peiling onder collega's niet alleen staat) vorige week in een commissie van de universiteitsraad. Sinds september is hij lid en vergast hij zijn gehoor daar regelmatig op analytische, vooral ook didactisch getoonzette betogen.

Hij rept van de magere basis waarop het plan in de faculteit rust, en sprak in dat verband over een gebrek aan draagvlak. Dat nu wekte, toen het hem ter ore kwam, de woede van vakgroepsvoorzitter en stuwende kracht achter CWS, De Vries. In de jongste vakgroepsvergadering eiste deze een heldere uitspraak: wie was voor, wie was tegen.

De Vries: "Bij die gelegenheid -en ook bij eerdere besprekingen- is mij duidelijk geworden dat afgezien van Pieter iedereen dit initiatief in grote lijnen steunt. Over de details is natuurlijk discussie mogelijk. Pieter vergist zich dus met dat draagvlak. Ik zal het maar een perspectivische vertekening noemen."

Mostert zelf daarover: "De Vries vroeg om een soort loyaliteitsverklaring, of men zich wilde distancieren van mijn opmerking. Ik vond die toon ongepast, en dan hou ik dus mijn mond, iedereen trouwens. Ik heb dat begrip draagvlak niet bedoeld als politieke steun; niemand is echt tegen, ik ook niet. Mij gaat het om de inhoudelijke betrokkenheid van de mensen die het straks wel allemaal moeten gaan uitvoeren. Dan is het van belang of je zin hebt om er mee aan de slag te gaan. Maar er is het afgelopen jaar nauwelijks iets gedaan om die betrokkenheid op te wekken. De meesten wachten maar af."

Wammes Bos

Klinisch fysicus klaagt overheid opnieuw aan

NALATIGE OVERHEID MEDE SCHULDIG AAN 500 DODEN PER JAAR IN ZIEKENHUIZEN

Jaarlijks sterven er in ziekenhuizen vijfhonderd mensen door nalatigheid van de overheid. Met die boodschap kwam ir. T. Zelders vorige week donderdag naar Maastricht, waar hij gastspreker was in de Studium Generale-cyclus over ontwikkelingen in de gezondheidszorg. Zijn kritische uitspraken brachten Zelders twee jaar geleden al in het nieuws. In de tussenliggende tijd is er volgens hem in essentie niets veranderd. De overheid legt nog steeds systematisch alle adviezen van de Gezondheidsraad naast zich neer en is daardoor mede verantwoordelijk voor ongelukken die bij medische handelingen plaatsvinden.

Ir. Zelders: niet alles wordt gerapporteerd (foto Widdershoven)

Daarnaast zou een aantal hulpmiddelen - die voor de patiënt mogelijk schadelijk zijn - onder wettelijk toezicht moeten staan.

Zelders herinnert zich dat hij destijds in een televisie-interview zijn bezorgdheid uitsprak over het lot van dit rapport: het zou waarschijnlijk in de onderste la van het departement verdwijnen, waar de ongebruikte rapporten van de Gezondheidsraad zich opstapelen. Van der Reijden, destijds staatssecretaris op het ministerie van WVC, stelde Zelders via de televisie persoonlijk gerust: "Dat zou niet gebeuren". Maar bij die verzekering is het gebleven, stelt Zelders. Elk rapport van de Gezondheidsraad kost de overheid één ton, zo heeft hij berekend. "Verspilling", want maatregelen blijven uit en patiënten worden verkeerd behandeld. Enkele mogelijke gevolgen: een bloeddrukmeting klopt niet omdat de apparaatuur verkeerd is geïjkt; er ontstaat gehoorschade bij couveusekinderen door het lawaai dat niet tijdig vervangen ventilatoren produceren; een patiënt raakt na een narcose in coma door het gebruik van een onbetrouwbaar anesthesietoestel.

Vallen

Driekwart van alle ongelukken in ziekenhuizen komt voor rekening van de categorie 'vallen', zo blijkt uit de cijfers. Op ruime afstand volgen het verkeerd gebruik van instrumenten (dertien procent) of het geven van verkeerde medicatie (negen procent). Defecte instrumenten of eigenwijze patiënten veroorzaken samen vier procent van alle ongevallen. Volgens Zelders is er echter sprake van forse onderrapportage. In het Radboudziekenhuis bijvoorbeeld is het aandeel van de valpartijen inmiddels gedaald tot vijftien procent, dankzij de verhoogde registratie van andere ongelukken. En wanneer alles wat mis gaat eerlijk wordt gemeld, kan dit percentage verder zakken tot onder de vijftig procent. Ziekenhuizen moeten een sfeer creëren, waarin het aangeven van incidenten niet onmiddellijk wordt afgestraft, meent Zelders.

De tweede spreker op de discussieavond van Studium Generale, L. Bienfait van de Geneeskundige Hoofdingpectie, weersprak de vermeende onderrapportage. "De ernstige, als zodanig herkende calamiteiten, worden tegenwoordig vrijwel altijd aan de Inspectie gemeld." Bienfait constateert echter óók dat vrijwel alle incidenten (91 procent) door verpleegkundigen openbaar worden gemaakt. Bij medici is het "meldingsbewustzijn" volgens hem "onderontwikkeld": zij zouden ad-hoc oplossingen voor problemen zoeken en te weinig onderkennen dat een schijnbaar uniek incident (zoals de onbekende bijwerking van een geneesmiddel) wellicht óók in andere ziekenhuizen kan spelen. En -

zoveel wil Bienfait wel toegeven - waarschijnlijk zijn artsen toch bang dat voor hun verkeerde medische handelingen worden veroordeeld.

Geheimhouding

Volgens Bienfait valt ook ziekenhuizen wel een en ander te verwijten, als het gaat om de preventie van ernstige calamiteiten. In elk ziekenhuis behoort een zogenaamde Fona-commissie actief te zijn die incidenten registreert, oplossingen zoekt en zonodig de Inspectie inschakelt. Maar dit "meldingsgebeuren" lang niet overal goed ontwikkeld. In een Noord-Hollands ziekenhuis bijvoorbeeld - waar een patiënt zich tijdens het onderzoek had verslikt en tenslotte was overleden - was geen meldingscommissie ingesteld en bleek de reanimatieploeg bovendien slechts in theorie te bestaan. In een ander ziekenhuis moest bij een patiënt een been worden geamputeerd, omdat de bloedsomloop te lang onopgemerkt was gestremd. De interne meldingscommissie kwam na onderzoek tot de conclusie dat er géén sprake was van fouten. In een eigen onderzoek kwam de Inspectie tot de conclusie dat er wel degelijk grove fouten waren gemaakt.

Veel meldingscommissies functioneren dus niet of nauwelijks. Een groot knelpunt vormt volgens Bienfait de verwaarloosde meldingsplicht. Melders krijgen van hun eigen instelling en de Inspectie weliswaar de garantie, dat hun informatie zorgvuldig wordt gehanteerd en dat gegevens - van medewerkers, artsen, patiënten, buiten de organisatie bekend worden. Maar er is geen sprake van wettelijk 'verschoningsrecht' wanneer het tot een rechtszaak komt. Klagers en hun advocaten eisen dan geregeld inzage in het Fona-dossier. En ook het Openbaar Ministerie wil gebruik maken van de stukken, bijvoorbeeld wanneer verder weinig informatie voorhanden is. Dit alles frustreert het werk van de meldingscommissies, vreest Bienfait. Zij zouden derhalve alleen gebruik moeten maken van geanonimiseerde gegevens. En justitie zou deze vorm van geheimhouding moeten eerbiedigen.

Emely Nobis

Met "gewone bedrijfsongelukken" in ziekenhuizen valt te leven, vindt Zelders. Hij is klinisch fysicus op de afdeling intensive care van het Nijmeegse Radboudziekenhuis en lid van de Gezondheidsraad. In die eerste functie ziet hij hoe artsen en verplegend personeel vertrouwd moeten raken met steeds nieuwe medische hulpmiddelen. Het is onvermijdelijk dat daarbij 'fouten' (meestal treft volgens hem de term 'ongeluk' beter toe) voorkomen: "Waar gewerkt wordt, vallen spaanders. Men is uiterst zorgvuldig, maar artsen zijn feilbaar." Het is weinig zinvol om schuldigen aan te wijzen, meent Zelders. "Er zijn vaak zeven of tien oorzaken voor dat ene rotte ongeluk. men zoekt naar de schuldigen, maar werkelijk noodzakelijke maatregelen worden over het hoofd gezien." Volgens Zelders kunnen "incidenten" door een behoorlijke wetgeving veelal worden voorkomen. Op dit punt schiet de overheid verwijtbaar tekort. Een advies van de Gezondheidsraad uit 1963 over het toezicht op medische materialen, mondde pas in 1970 uit in een zogenaamde 'raamwet'. Nog weer jaren later (in 1979) kreeg deze wet de eerste concrete invulling: een besluit over toezicht op de kwaliteit van rubbercondomen. Behalve dit "condomenwetje" is er tot nu toe verder bijna niets in de raamwet geregeld.

Dalkon-schildje

Zelders illustreert zijn aanklacht tegen de Nederlandse wetgever met twee voorbeelden "waarbij het helemaal fout ging". Zo werd het Dalkon-schildje (ingebracht in de baarmoeder) vanaf 1970 wereldwijd als voorbehoedmiddel gebruikt. Al na één jaar bleek de ineffectiviteit van het produkt en na vier jaar traden de complicaties ondubbelzinnig aan het licht: pijn, bloedingen, onvruchtbaarheid en soms zelfs de dood. In '74 moest de leverancier het schildje onder druk van de Amerikaanse Food and Drug Administration (FDA) uit de handel nemen. In '84 kregen de regeringen van alle landen waarnaar het schildje was geëxporteerd bericht, dat het voorbehoedmiddel op kosten van de leverancier bij alle draagsters verwijderd diende te worden. In Nederland werd echter géén 'recall'-programma gestart. Het bleef bij een brief van de Geneeskundige Hoofdingpectie waarbij artsen "in overweging" werd gegeven geen schildjes meer in te brengen; tot in 1985 zijn de schadelijke schildjes bij Nederlandse vrouwen geplaatst. Het tweede voorbeeld staat in rapporten vermeld als de 'hartkleppen-affaire'. In 1980 werden er twee typen hartkleppen van het Amerikaanse merk Bjork-Shiley

op de Europese markt gebracht, de 60- en 70-graden klep, waarvan de laatste in Amerika afkeuring boven het hoofd hing. De fabrikant trok daarop zijn aanvraag tot goedkeuring in en ging met zijn produkt op de Europese markt - waar de wetgeving achterblijft - 'experimenteren'. In 1981 gebeurden er in het Academisch Ziekenhuis Groningen twee dodelijke ongelukken met de 70-graden klep, die echter zowel door chirurgen als importeur niet werden gemeld. 'Incidenten' volgden elkaar op, maar zelfs in '85 (de ondeugdelijke klep was twee jaar eerder door de fabrikant teruggenomen) wist men op het departement nergens van. De importeur werd niet vervolgd en de klep werd niet verboden, terwijl de Wet op de medische hulpmiddelen hier toe wél de mogelijkheid biedt.

Verspilling

Zelders beticht de overheid van een "systematisch gebrek aan belangstelling" voor de adviezen van haar eigen Gezondheidsraad. In 1985 kwam die raad in het rapport Kwaliteitsbeheer Medische Hulpmiddelen tot twee duidelijke conclusies: Elk ziekenhuis moest een instrumentatiedeskundige verantwoordelijk stellen voor het toezicht op de kwaliteit van het medisch instrumenta-

Benc
Het C
van F
sitair
Univ
leraa
Prof.
Does
aan c
en ve
Wych
time
artse
aan
meer

Ben
Dr.
april
diens
Scha
stud
diens
scho
stud
Rijks
ren i
bij h
was
chok
en d
bij o
stud
Crea

AIO
23 m
bank
salar
op d
en p
525

Lezi
Op
Zwir
Dr.G
pijn
iede

Dief
Van
een
in h
gest
tuss
aang
Maa

Pro
Vrot
voor
ving
gen.
heid
plaa
goec
onde
Info
en 1

06-0
TS5
06-0
uur,
13-0
16-0
20-0
14 u
20-0
uur,
27-0
Aule
721
30-0
11-0
uur,
17-0
prof
info:
18-0
14 u
24-0
25-0
04-0

voor beginners en gevorderden op de tennisbanen van het psycho-medisch centrum Vijverdal olv docente B. Hendrickx. Duur: 8 lessen van 1 uur + vrij spelen op **zaterdag** van 10.00-12.00 uur. Kosten f.50,-. Inschrijven Buro LV&S. Sportkaart verplicht.

Intern zaalvoetbaltoernooi

Het zaalvoetbaltoernooi wordt dit jaar gespeeld op maandag- en donderdagen. Deelname staat open voor 18 teams, bestaande uit 9 studenten- en 9 medewerkersteams. Op ma. van 22.00-23.30 uur spelen de studententeams, op do. van 22.00-23.30 uur spelen de medewerkersteams (per team max.8 spelers). Sporthal Randwijck. Kosten: sportkaarthouders gratis, niet-sportkaarthouders f.5,-. Inschrijven Buro LV&S.

Strandvolleybal toernooi

Dit jaar is er weer een gigantische strandvolleybal-happening in sportcentrum Keer. Zo'n 150 m², aankleding van een tropisch strand, lekkere temperatuur, de verplichte badkleding, alles gecombineerd met sportief spektakel. Dag/tijd: **di. 28 mei '90**, 19.00-24.00 uur (24 teams)
Wo. 29 mei '90, 19.00-24.00 uur (24 teams)
Do. 30 mei '90, alleen bij voldoende deelname.
Inschrijven buro LV&S, inschrijving sluit met Pasen.
Kosten: sportkaarthouders f.2,50 p.p. en niet-sportkaarthouders f.5,- p.p.

Economie

EFM-Agenda

27 maart - 14.00 - Aula - Lezing van het reclamebureau Noordervliet en Winninghoff/Burnest (Alfa)
3 april - 14.00 - Aula - Lezing door Prof. dr. Flip de Kam over 'Mogelijkheden tot verlaging van de belastingtarieven' (Alfa).

Businessweek

Op maandag 2 april begint in Rotterdam de jaarlijkse businessweek. Dit jaar heeft deze het thema 'kwaliteit'. In samenwerking met de E.F.R. organiseert E.F.M. een excursie op 2 april. Op deze openingsdag, die traditioneel op spectaculaire wijze wordt ingezet zullen een tweetal thema's behandeld worden.
's Morgens is dat 'kwaliteit, de Europese uitdaging'. Over dit thema zullen o.a. spreken Drs. S. Orlandini (voorzitter Vereniging Nederland Distributieland) en Dr. ir. J.M.M. Ritzén. Inschrijven iedere werkdag tussen 13.00-13.30 in kamer 0085.

Stichting Businesscourse

Derdejaars economie-studenten kunnen elke donderdag tussen 13.00-13.30 bij EFM (k.0.085) het Businesscourse magazine (editie 1990) afhalen. In het magazine worden Businesscoursen aangekondigd en de sollicitatieprocedures uitgelegd.

BOFEB

De BOFEB (Stichting Beroepsopleiding Financieel-Economisch Beleidsmedewerker) nodigt geïnteresseerden in een selecte, tweede fase beroepsopleiding met een salaris, uit voor een informatie-bijeenkomst op **donderdag 5 april 1990 om 13.30 uur** in kamer 1090, TS 53. De Stichting BOFEB is een samenwerkingsverband tussen de Erasmus Universiteit Rotterdam en ministeries en instellingen die een belangrijke rol spelen op het gebied van het financieel-economisch beleid. De opleiding heeft ten doel jonge afgestudeerden voor te bereiden op financieel-economische beleidsfuncties op nationaal niveau. Daarbij kan na enige tijd uitzicht ontstaan op vervulling van topkaderfuncties bij de verschillende ministeries, de Nederlandsche Bank, de Sociaal-Economische Raad en diverse maatschappelijke organisaties. De opleiding is sterk gericht op praktijk en actualiteit. Een centrale plaats is ingeruimd voor een stage bij één van de ministeries of andere instellingen gedurende het tweede halfjaar van de opleiding.

Studenten Economie attentie ! Proefpersonen gezocht !

Voor deelname aan een experiment over het verwerken van informatie worden 54 proefpersonen gezocht. De proefpersonen moeten een tekst bestuderen en een aantal vragen beantwoorden. Alleen eerste- of tweedejaars studenten Economie kunnen zich opgeven. Duur van het experiment: ca. een uur en vijftien minuten. Beloning: VVV-bon t.w.v. F15,-. Locatie: TS53, kamer 1.014. Data: 21 maart tot en met 11 april 1990. Belangstelling! Schrijf je meteen in. De tekenlijst hangt bij Bureau Onderwijs, derde verdieping, TS53. Contactpersoon: Maureen Machiels-Bongaerts, Vakgroep O&O, Randwyck, kamer.3058, tel. 043/882323.

Geneeskunde

Biomedische literatuur

De Universiteitsbibliotheek biedt een nieuwe service voor iedereen die bezig is met biomedisch onderzoek. De UB kan u attenderen op de nieuwste tijdschriftartikelen over biomedisch onderzoek. De UB screent hiervoor maandelijks de Medline/Index Medicus database en stuurt de gevonden literatuurreferenties op diskette naar u toe. Zo blijft u op de hoogte van nieuwe tijdschriftliteratuur zonder daar zelf tijd in te hoeven steken. Heeft u interesse, neem dan contact op met Fons van den Eeckhout, tel. 887430.

Thema-avond AGNIO-schap

De regio Maastricht van de Landelijke Vereniging voor Basisartsen organiseert op donderdag 29 maart, 20.00 uur, Cafe Tribunal, Tongersestraat 1, een avond over het AGNIO-schap. Enkele sprekers zullen vanuit uiteenlopende invalshoeken een inleiding houden over dit onderwerp.

Evaluatie van co-schappen

Ko-Beraad Avond op 30 mrt. Locatie: Café Tribunal; aanvang: 20.15 uur.
Nadat reeds enige malen naar voren is gekomen vanuit verschillende planningsgroepen dat de klachten die daar gehoord worden niet overeenkomen met wat er uit de evaluatie komt, leek het ons nuttig om hier eens met de verantwoordelijke personen over van gedachten te wisselen.

MFV Reflex Klinische Lezingen

Eén maal in de drie weken een patiëntencasus/presentatie door een klinische vakgroep op Randwyck in Colloquiumzaal 0.124, van 09.30 tot 11.00 uur.
* di. 03 apr. : Klinische Psychiatrie. Titel: "Psychiatrie tussen uitstoting en emancipatie in historisch perspectief".
* di. 24 apr. : Immunologie. Tijd: 15.30 - 17.00 uur.
* di. 15 mei : Huisartsgeneeskunde.
* di. 05 jun. : Medische Psychologie. Titel: "De operante behandeling van chronische lage rugpijn".
* di. 26 jun. : Oogheelkunde.

Gezondheids-wetenschappen

Biomedische literatuur

De Universiteitsbibliotheek biedt een nieuwe service voor iedereen die bezig is met biomedisch onderzoek. De UB kan u attenderen op de nieuwste tijdschriftartikelen over biomedisch onderzoek. De UB screent hiervoor maandelijks de Medline/Index Medicus database en stuurt de gevonden literatuurreferenties op diskette naar u toe. Zo blijft u op de hoogte van nieuwe tijdschriftliteratuur zonder daar zelf tijd in te hoeven steken. Heeft u interesse, neem dan contact op met Fons van den Eeckhout, tel. 887430.

Gevraagd student(e)

In de curriculumplanningsgroep GVO is

Dienst

Voorlichting

plaats voor een 2e jaars GVO student(e). Ongeveer 1x per maand vergaderen we. Inlichtingen: Frank tel.476241 of Hetta tel. 255463

Rechts-geleerdheid

Huisvesting

Wo. 28 mrt. 14.00 uur Kollegezaal begeleidingskollege door C. Adriaansens: Ontwikkelingen in het volkshuisvestingsbeleid

Vragenuur huisvesting

Wo. 28 mrt. 15.00 uur Kollegezaal vragenuur

Kol. Rechtsgeschiedenis

Wo. 28 mrt. 13.00 uur Mabi bioscoop, kollege Rechtsgeschiedenis

Zakenrecht

Wo. 28 mrt. 16.00 uur Kollegezaal, hoorcollege Zakenrecht

Rechtsgeschiedenis dt.

Wo. 28 mrt. 19.00 uur prak-A N kollege op hoofdlijnen door prof. J. Spruit

Onr.gedrag dt.

Do. 29 mrt. 18.30 uur Statenzaal G. kollege civielrecht door G. v. Maanen

Huisvesting

Wo. 4 apr. 14.00 uur Kollegezaal, begeleidingskollege door G. v. Maanen: Publiek Domein

Kol. Rechtsgeschiedenis

Wo. 4 apr. 13.00 uur Mabi bioscoop, kollege Rechtsgeschiedenis

Onrechtmatig gedrag

Wo. 4 apr. 15.00 uur Mabi bioscoop, kollege door G. Mols

Overheid dt.

Wo. 4 apr. 19.00 uur Kollegezaal, kollege "Verhouding nationaal-internationaal recht door A.W. Heringa

GRIEKSE EETHUIS

hellas

DE BETERE GRIEKSE SPECIALITEITEN

Menu's vanaf:
f 9,50 tot f 24,50

Gefrituurde visjes

Gegrilde makreel en forel

Geopend 17-22 uur
Dinsdags gesloten

Alex. Battalaan 61
Maastricht. Tel. 043-215358

Boekhandel

DE TRIBUNE

Kapoenstraat 8

6211 KW Maastricht

Telefoon (043) 251978

literatuur

ECONOMIE GENEESKUNDE GEZONDHEIDS- WETENSCHAPPEN RECHTEN...

DE BOEKEN BIJ BERGMANS

**BOEKHANDEL
Bergmans**

NIEUWSTRAAT 9, 6211 CR MAASTRICHT, TEL.: 210825

Partner Consult

Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid- en Oost-Nederland voor het Acad., H.B.O., of vergelijkbaar ontwikkelingsniveau

U hebt het druk, fijne vrienden en interessante hobbies maar ... u mist die ene vaste partner. U kiest niet voor toeval, wel voor doelgericht zoeken. Partner Consult kan u daarbij helpen. Wij zijn erkend door de Raad van Toezicht van WVC.
Voor informatie of aanvragen van brochure, bel: Mw. Schiks 045-740088.

Autorijschool Dorssers

doet het met garantie

Jawel, indien u de eerste keer niet slaagt voor het rijexamen, betaalt u de tweede keer niets. Door het houden van proefexamens wordt u optimaal voorbereid op uw examen. U betaalt slechts fl.35,- per rijles in VW golf. Tevens het adres voor uw motorrij-opleiding. Bel voor informatie 043- 616153.

Voor al uw studieboeken

Bouillonstraat 12
6211 LH Maastricht
tel. 043-887015
fax. 043-257312

Literaire infomarkt:
veertien belangstellenden
(foto Paul Mellaart)

Mat

Een mens kan zich toch wel eens goed vergissen, merkte ik onlangs. Ik sta (terecht of onterecht, U make dat maar zelf uit) bekend als een fervent mannenhaatster. Nu ben ik daar niet volstrekt rücksichtslos in. Neen lieve dames, er bevinden zich zelfs mannen onder mijn beste vrienden! Toch moet ik toegeven dat ik niet veel ophef met de bulk van het sterke geslacht. Er zijn van die mannen die teveel spieren in oksels, knieholten en tussen de benen hebben; die mannen gaan daar heel raar van lopen, zo met de armen wat van het lijf, en alsof ze zojuist van een zwangere merrie zijn gestapt. Ook ontwikkelen ze hun frons-spieren, zodat ze continu een wat bozige blik over zich hebben (trouwens, ook lesbo's zijn daar goed in. Nors voor je uitstaren, chagrijnige blik, duidelijk leesbaar denkwoolkje boven het gemillimeterde haar: 'Ik word #\$\$*%@ gediscrimineerd!'). Verder heb je van die mannen die beweren afschuwelijk geëmancipeerd te zijn: 'Ik heb een vrouw en twee dochters, dus ik moet wel'. Die zijn heel erg eng, want ze zijn gedwongen tolerant, en als ze eventjes de kans krijgen schieten ze terug in hun voormalig macho-gedrag of erger. Dan hebben we nog de voetballers en hooligans, die gasten met een gepermanant zogenaamd 'matje'. Wat een rose driehoek is voor homo's, is het matje voor vandalen. Zo'n matje is een speciale coupe, waarbij de (kijk eens vaker in de spiegel van de -of nee, laat maar liever) kapper een soort Heugafelt-tegel in de puistennek van een jeugdige rotzooitrappert monteert. Er hoort een leren jasje bij, en een half opgerookt peukje achter oor of in mondhoek. In roedels maken de matjes-dragers de nachtelijke straten en tribune's van Nederland onveilig. Het zijn deze patjepeeters die het Vrijthof volzeiken en in vroeger dagen mijn kinderstepje in de plomp mikten (Ach, wat heb ik gezworen om Martin Rietbergen later als ik groot was nog eens zijn autoped in een heel diepe sloot te gooien, of nog erger. Hij was mijn dagelijkse lagere-schoolkwelling! Maar nu, twintig jaar later, ben ik wetesjapster en hij onkruid-schoffelaar der derde klasse. Ik heb nog wel eens overwogen om de steel van zijn hark met supersterke epoxylijm te bevochtigen zodat een en ander operatief verwijderd zou moeten worden, maar hoewel ik hem bij tijden verafgunst omdat hij zo'n volstrekt ongecompliceerd baantje heeft geloof ik dat hij met bospest en andere welig tierend goed reeds voldoende gestraft is).

Mannen, liefste dames, zijn door de bank genomen dus een tergende teistering der emoties, ratio, en zintuigen, en onderhevig aan mijn naieve stereotyperingen. Maar een mens kan zich vergissen!

Ik was laatst op een progressief feestje waar plotklaps een roedel matjes binnentrad. Door schade en schande wijs geworden zocht ik al rugdekking en wapende mij met mijn sleutelbos. Maar wat gebeurde daar!? Matje 1 boog zich voorzichtig over naar matje 2 en plaatste een voorzichtig zoen achter zijn rechter oor. Matje 3 liefskoosde het haarwerkje van matje 4, en matje 5 bewoog zich zachtkens deinend op dreinende Mantovani-muziek.

Mijn wereld staat op haar kop...

Eva

Dichters van dichterbij

"Negentiennegentig, het jaar waarin de Vereniging Literaire Activiteiten Maastricht (VLAM) geboren is. De voortekenen zijn prachtig: een jonge Lente die zich door niets laat tegenhouden...negentiennegentig, het jaar tegen het analfabetisme...Maakt U daarom met mij dat oude en mooie gebaar en heft het glas op de nieuwe boreling." In het Theatercafé van de schouwburg klinkt de heldere stem van Doortje Mesker, voorzitter van de nieuwe literaire vereniging, die - nauwelijks ter wereld - al een lid telt. Zij spreekt mooi en plechtig stil brengt het selecte gezelschap kunstenaars dat aangeschoven is aan de literaire brunch een heildronk uit. Het handjevol publiek, dat het warme zonlicht buiten uit liefde voor de literatuur heeft vernield voor de spots in het verduisterde zaaltje kijkt ademloos toe. Hier wordt geschiedenis gemaakt. Hier drinken de dichters.

bericht uit Maastricht

Het feest was al om tien uur begonnen met de radio-opname van "Trefpunt", een praatprogramma van de regionale omroep, dat wekelijks wordt uitgezonden vanuit établissement La Brasserie in Valkenburg. Voor deze speciale gelegenheid was het verhuisd naar het Theatercafé. Het zat goed vol, ondanks het vroege uur. Maar het ging dan ook om een rechtstreeks radio-uitzending met levende literatoren. Interessantigheid in optima forma. Wie gekomen was voor de literatuur kwam bedrogen uit. Wie eens een dichter van dichtbij wilde zien en anecdotes verzamelen zat goed. Wiel Kusters en Ton van Reen beten het spits af. Presentator Fons Geraets introduceerde Kusters als "dichter en hoogleraar" en Van Reen als "schrijver en autodidact". En van toen af aan ging er iets mis. Niet Peter Winkels, gastpresentator voor deze speciale gelegenheid, dirigeerde het gesprek. Hij kwam niet eens aan het woord. Nauwelijks waren de inleidende woorden weggestorven, of Van Reen nam de uitzending over. "Met dat autodidact komen ze nou altijd aan. Wiel is wel professor, maar ik heb ook gestudeerd, MO-Nederlands." Van Reen bleef aan het woord, niet gehinderd door enige zelfrelativiteit of een vakkundige presentator. Een wrokkig kind, blijkbaar niet de beste maatjes met Kusters die hij vrijwel voortdurend met stekelige, vaak geestige, maar goedkope opmerkingen op zijn huid zat. Kusters liet zich niet verleiden tot vinnigheid, maar leverde rustig weerwoord. Een aardig schouwspel, dat wel, maar over literatuur ging het niet. Hooguit over de bekrompenheid van het schrijverswereldje en de kleinzieligheid van een verguisde schrijver, wiens scherpe tong niet verstaan wordt in Limburg.

Zo'n confrontatie moet toch om te smullen zijn voor een radioman. Een prachtkans om te laten zien wat je kunt, wat je durft. Ongeremde grootheden de mond snoeren, hen met handige vragen leiden naar waar jij hen hebben wilt, hen uitdagen wezenlijke dingen te zeggen. Maar Winkels bleef minzaam lachend knikken en de uitzending kabbelde voort. Kusters adviseert Van Reen in de voetsporen van Havel gouverneur van Limburg te worden, Van Reen ziet Kusters als opvolger van Gijsen. Van Reen noemt Kusters "hoogleraar zonder studenten", deze repliceert dat hij juist alle studenten van de universiteit tot de zijne mag rekenen. Enzovoort, enzovoort. Vindt Winkels dit duo nu zo representatief voor de Limburgse literatuur of heeft hij niemand anders willen/kunnen krijgen? Later in het programma mag het tweetal zelfs nog eens kissebissen.

Buiten deze misser was het programma wel aardig, maar nergens kwam het tot een hoogtepunt. Ad van Iterson vertelde wat we allemaal niet zo goed begrepen hadden van zijn nieuwste boek, Frans Budé, schrijver van het Maastrichtse boekenweekgeschenk, stak de loftrumpet over de nieuwe vereniging. "Net nu het gemeentebestuur besloten heeft de gaspijp van Minckelers te doven, brengt VLAM nieuw vuur." Dichteres Emma Crebolder, tekenares Angela de Vrede en Budé filosofeerden wat over het verband tussen beeld en woord. Columnist Aad Remkes daagde de dames en heren schrijvers uit nu eens een serieuze zaak te maken van het kinderboek, maar

zelfs dat schot voor open doel ging naast. Gelukkig was de muziek van Trio Humoresque er nog.

Voor de volhouders gaat het literair onderonsje nog door na de radio-uitzending. Ging het tussen tien en elf zo af en toe nog eens over een boek, nu klinken nog slechts anecdotes: over Meulenhoffestjes, jonge schrijvers die dromen van een bohemientleven in de stad van Pierre Kemp en lang vervlogen Rim-ram avonden met de Grote Dichter Jan Hanlo. En Peter Winkels blijft maar lachen. 's Middags slaat de zon harder toe. Terwijl in de stad geen terrasstoel meer vrij is, slenteren veertien geïnteresseerden en een dreinerig kind langs tafels met boeken en folders. Zoiets heet een literaire infomarkt. Afgezien van de vraag of het nodig is dat boekhandels en Stadsbibliotheek zich presenteren valt de oogst aan info niet tegen: drie kleine uitgeverijen, een haiku-kring in oprichting, een Belgisch-Nederlands-Limburgs driemaandelijks literair tijdschrift, een stichting die poëzieposters produceert en een leesclub.

In het theatercafé lezen meer of minder bekende zuiderlingen voor uit hun lievelingsboek. Doortje Mesker houdt de tijd in de gaten, met een beschaafd belletje geeft ze het moment aan waarop het genoeg is geweest. Als Rob Molin ("schrijver", staat er op zijn naambordje) erin slaagt een lange passage van Adriaan Morriën op één en dezelfde toonhoogte ten gehore te brengen, staren de overige aanwezigen gebiologeerd naar het belletje, alsof ze hun spirituele krachten willen inzetten om het klokje zonder fysieke aanleiding te laten luiden.

Dan volgt de dame van de haiku-kring in oprichting. Ze zou liever spreken van een Vereniging Maastrichtse Literaire Activiteiten: ze leest voor in het dialect. Men verwijderd zich.

Rim-ram Redoute, wat moet een niet-ingewijde daarvan denken? De avond blijkt in het teken te staan van vergane, in ieder geval dode glorie; het geKemp en geHanlo is niet van de lucht. Rim-ram Redoute is niet nieuw, in 1967 vond zo'n gebeurtenis voor het eerst plaats, maar de laatste jaren zat er flink de klad in. Die eerste jaargang is ondertussen als roemrucht betiteld, omdat een dronken Hanlo toendertijd een onzinverhaal opdiste. Aan het einde van de editie 1990 is het publiek talloze malen aan die anekdote herinnerd, door de presentator van Omroep Limburg en door enkele overlevenden van genoemd verleden. Rim-ram Redoute als Maastrichtse equivalent van randstedelijk incrowd-geouwehoer.

De dichters die volstaan met korte antwoorden op de merkwaardige vragen van de radioman ("Wat zegt dat over jou als dichter?") en het voorlezen van enkele gedichten, overtuigen evenmin. Het is een moeilijk vak om honderd mensen te boeien, vermaken of met afschuw te vervullen. Niets van dat alles gebeurt. Ton van Reen probeert nog: "Dichters zijn luie prozaschrijvers," en Hans Berghuis meldt dat onderzoek heeft uitgewezen dat Nederland 200 dichters telt en 2000 lezers: "Ik mag mij verheugen in een tiental lezers." De zaal reageert nauwelijks, ook niet als Emma Crebolder een gedicht leest over een niet-rolbevestigende vrouw: "Sinds ze ook wel eens haar man verkracht..."

Het Boekenbal moet uitkomst bieden. The Liberators verstaan hun vak, het spelen van rock 'n roll uit de jaren vijftig. En omdat ze de geluidsinstallatie van Omroep Limburg kunnen gebruiken, klinkt het ook nog uitstekend. Wel een beetje hard, vindt echter de oudere helft van het publiek en na twee nummers is Redoute al een beetje leeg. In het theatercafé kun je een gesponsorde hap salade eten, maar op het bal wil de stemming er niet in komen.

De brave burgers van Maastricht redden het gezicht van de organisatie. Om kwart voor twaalf loopt een ambtenaar van de milieuspectie met een decibelmeter rond de schouwburg. De burens hebben geklaagd over het lawaai. Kan die deur naar de straat niet dicht? Nee, die kan niet dicht, want er lopen dikke kabels door de deuropening, van en naar de geluidswagen van Omroep Limburg. Om middernacht is er geen Boekenbal meer. De jonge Lente sterft, tegengehouden door verstoorde slapers.

Lucia Geurts